

378.199

ว 329 ๓

ร. 2

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ปริญญานิพนธ์

ของ

วริษา ปานปรุง

1 ก.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

196694

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

บทคัดย่อ
ของ
วริษา ปานปรุง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรม
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้แบบจำลองชิป ประเมินบริบท ปัจจัย
เบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต การประเมินบริบทได้แก่ความมุ่งหมายของหลักสูตร
โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร การประเมินปัจจัยเบื้องต้นได้แก่คุณลักษณะ
ของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน เอกสารประกอบการเรียน
การสอนและสถานที่เรียน การประเมินกระบวนการได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและ
การประเมินผล การประเมินผลผลิตได้แก่ คุณสมบัติของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชา
ของบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 12 คน อาจารย์
จำนวน 16 คน นักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3 จำนวน 105 คน
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี
พ.ศ.2535-2536 จำนวน 96 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 92 คน รวมประชากร
ทั้งหมด 321 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถาม แบบตรวจสอบ
รายการและเติมค่าเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยว ใน 9 ด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก โครงสร้างและเนื้อหา
สาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียน
การสอน ตำราเรียนและสถานที่เรียนมีความเหมาะสมปานกลาง

ด้านกระบวนการ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสม
ปานกลาง

ด้านผลผลิต บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เห็นว่าคุณลักษณะของบัณฑิตมีความเหมาะสมมาก

AN EVALUATION OF THE BACHELOR OF ARTS' CURRICULUM
IN TOURISM INDUSTRIAL PROGRAM OF THE
RATANAGOSIN UNITED COLLEGES

AN ABSTRACT
BY
WARIYA PANPRUNG

A dissertation submitted in partial fulfilment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
At Srinakharinwirot University
May 1995

The purpose of this study was to evaluate the bachelor of Arts's curriculum in Tourism Industrial Program of the Ratanagodin United Colleges by using CIPP Model for evaluating four aspects of the Curriculum : Context, Input, Process and Product. The objectives, the structures and the contents of the curriculum were evaluated as the Context, whereas the quality of instructors and the quality of students, teaching-learning materials, text-books and facilities were evaluated as the Input, the teaching-learning methods and the measurement and evaluation were evaluated as the Process , while the graduates' characteristics and the demands of graduates' employers were evaluated as the Product.

The study consisted of 321 samples including 12 administrators, 16 instructors, 105 students, 96 graduates of Arts in Tourism Industrial Program in Ratanagodin United Colleges in the year B.E.2535-2536, and 92 graduates employers. The instrument of the study was questionnaires constructed in the form of check list with rating scale and open-ended questions. Statistical methods used for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results revealed as follows :

The Context : The objectives of the curriculum were perceived to have a high level of appropriateness. The structure and the contents of the curriculum were found to be moderately appropriate.

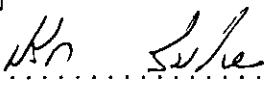
The Input : the quality of instructors and students and the teaching-learning materials, text-books and facilities were also perceived to have a moderate level appropriateness.

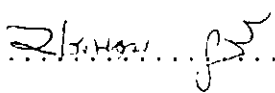
The Process : The teaching-learning methods and the measurement and evalation process were perceived to have a moderate level appropriateness.

The Product : The graduates' characteristics and the demands of the graduates employers were perceived at the high level of appropriateness.

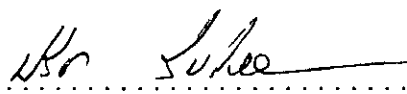
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

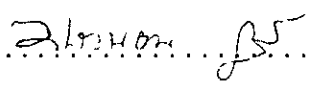
คณะกรรมการควบคุม

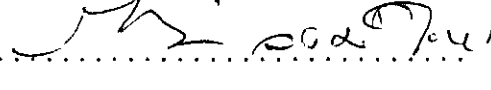
.... ประธาน
(รศ.ปรีชา ลิมไทย)

.... กรรมการ
(ดร.ประนอม outhakachit)

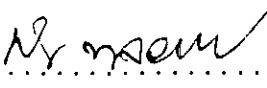
คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รศ.ปรีชา ลิมไทย)

.... กรรมการ
(ดร.ประนอม outhakachit)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ . ๔ . . . . . เดือน . พฤษภาคม . . . . . พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ปรีชา ลิ้มไทย ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ประนอม อุตกฤษฎ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. วิชัย วงษ์ใหญ่ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้สละเวลา กรรณำให้คำปรึกษาและเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้ง 3 ท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ รองศาสตราจารย์ ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ คุณปิยะชาติ โชคพิพัฒน์ และคุณสุกัญญา สุวรรณาคินทร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแบบสอบถามที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดีสถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันราชภัฏสวนสุนันทาที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณรองอธิการบดี คณาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และให้กำลังใจแก่ศิษย์ด้วยดีเสมอมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ และเป็นกำลังใจอย่างดีให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณทุก ๆ ท่านนอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นที่ได้มีส่วนช่วยเหลือให้ผู้วิจัยทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

วริยา ปานปรุง

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร	10
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร	10
องค์ประกอบของหลักสูตร	14
ความหมายของการประเมิน	15
ความหมายและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร	16
ขอบเขตของการประเมินหลักสูตร	19
รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตีฟเฟิลบีม	20
กรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต	
โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	
ระดับปริญญาตรี 4 ปี	33

สารบัญ

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก หนังสือ	107
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับผู้บริหาร	110
ภาคผนวก ค แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับอาจารย์	126
ภาคผนวก ง แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับนักศึกษา	131
ภาคผนวก จ แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับบัณฑิต	135
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	142
ภาคผนวก ช หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับ ปริญญาตรี 4 ปี	145
ประวัติย่อของผู้วิจัย	157

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมมาได้จำแนกตามสถานภาพ	35
2	ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน ในสถาบัน วุฒิทางการศึกษา และตำแหน่งในปัจจุบัน	43
3	ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย พื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว สาเหตุที่เลือกเรียนโปรแกรมวิชานี้ ความคิดเห็นต่อวิชาเอก เหตุผล ที่ชอบเรียน และไม่ชอบเรียน	46
4	ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต จำแนกตามเพศ อาชีพ รายได้ที่ได้รับ สภาพการทำงาน สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน ระยะเวลาในการหางานทำ ปัญหาที่พบในการหางานทำ ความพึงพอใจในงานที่ทำ การนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ประวัติการ ทำงาน ปัญหาในการปฏิบัติงาน	50
5	ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ประเภทขององค์กร ระยะเวลาที่รู้จักกับบัณฑิต	54
6	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร	56
7	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร	59
8	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร	61

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

9	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์	63
10	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษา	65
11	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเอกสารประกอบการเรียน การสอนและสถานที่เรียน	67
12	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน	70
13	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล	72
14	คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการประเมินของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ..	74
15	คะแนนเฉลี่ยรวมของคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา จากตาราง 6 ถึงตาราง 14	77
16	ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตามลำดับความถี่และร้อยละ จากแบบสอบถามทั้งหมด 144 ฉบับ เก็บรวบรวมได้ 133 ฉบับ	78
17	ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตามลำดับความถี่และร้อยละ จากแบบสอบถามทั้งหมด 216 ฉบับ เก็บรวบรวมได้ 188 ฉบับ	79

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีนั้น คุณภาพของประชากรเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งกำลังคนที่จะมีประสิทธิภาพนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2531:1) การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ เป็นสิ่งที่จะช่วยทำให้พลเมืองของชาติเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ รู้จักคิด และสร้างสรรค์ให้ตนเองมีความเจริญก้าวหน้า ถ้าพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมที่ดีแล้วย่อมเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว (สิปปนนท์ เกตุทัต. 2534 : 8) ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรม เพื่อให้บุคคลเป็นพลเมืองที่ดีต่อสังคมในปัจจุบันได้ (นิเชต สุนทรพิทักษ์. 2534 : 41-54)

เมื่อพิจารณาสภาพสังคมในปัจจุบันทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการ และระบบสื่อสาร ประชากรส่วนใหญ่ในประเทศต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่เปลี่ยนไป ฉะนั้นการพัฒนากำลังคนโดยกระบวนการศึกษาจึงนับว่าจำเป็นและสำคัญมากขึ้นตามไปด้วย ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษานั้นคือ หลักสูตร เพราะว่าหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา การจัดการศึกษาจะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ ถ้าปราศจากหลักสูตรซึ่งเปรียบเสมือนเครื่องชี้นำแนวทางว่า ควรจะดำเนินการจัดการศึกษาไปในแนวทางใด (ชมพันธุ์ ญุฑธร ณ อยุธยา. 2530 : 1) เนื่องจากหลักสูตรกำหนดทิศทางของการจัดการเรียนการสอน และประสบการณ์ทั้งมวลให้กับผู้เรียน ดังที่ สันต์ ธรรมบำรุง กล่าวไว้ว่า "การจัดการศึกษาในประเทศใดก็ตาม จะไม่สำเร็จไปตามที่กำหนดไว้ถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นโครงการและเป็นแนวทางในการให้การศึกษา คุณภาพของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร ดังนั้นหลักสูตรที่ดีควรมี

ความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ความก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ และตอบสนองความต้องการของสังคมตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียน เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว" (สันต์ ธรรมบำรุง, 2527: 1))โดยปกติแล้ว หลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ และการพัฒนาหลักสูตรจะกระทำได้นี้ก็ต่อเมื่อมีการประเมินหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา เพราะผลจากการประเมินจะเป็นตัวบ่งชี้ว่า องค์ประกอบหลักสูตรส่วนใดสมควรพิจารณาปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงให้มีประสิทธิภาพ (สมบูรณ์ ชิตพงศ์, 2527 : 1) เพราะในการวางหลักสูตรนั้นไม่มีหลักสูตรที่วางไว้อย่างสมบูรณ์ โดยไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลง เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปหลักสูตรก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของสังคม เมื่อเป็นเช่นนี้การประเมินหลักสูตรจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง การประเมินหลักสูตรทำให้ทราบปัญหา และแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรชัดเจนขึ้น เพราะการประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรตามความมุ่งหมายที่วางไว้ เพื่อตัดสินใจการวางเค้าโครงระบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงาน และการสอนตามหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง และเพื่อวัดคุณภาพของผลผลิตคือผู้เรียน (ทิสนา แคมณี, 2526 : 52 ; เจียรนัย ศิริสวัสดิ์, 2526 : 52) การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร (วัชรชัย จิรฉาบกุล, 2527 : 256) ซึ่งควรจะได้มีการดำเนินการเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงคุณค่า และแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณค่าอยู่เสมอ

จากการที่สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ต่างก็ผลิตบัณฑิตสาขาครุศาสตร์ เช่นเดียวกับสถาบันราชภัฏทั้ง 36 แห่ง โดยที่สถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำการผลิตบัณฑิตสาขาครุศาสตร์มีการประสานงานกันยังไม่ดีเท่าที่ควรทั้งทางด้านปริมาณการผลิต และการควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐาน จึงทำให้เกิดปัญหาการผลิตครูเกินอัตราความต้องการของสังคม และปัญหาทางด้านคุณภาพของครู สถาบันราชภัฏได้ตระหนักถึงภารกิจในการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และการร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยพิจารณาถึงปัญหาการว่างงานของนักศึกษาสถาบัน ซึ่งเป็นปัญหาอันสืบเนื่องมาจากความต้องการ

กำลังคนทางด้านครุฑลงเรือ ๗ จนกำลังถึงจุดอ้อมตัวอยู่แล้ว ในขณะที่กำลังคนทางด้านอื่น ๆ ในท้องถื่นยังไม่เพียงพอ ทางสถาบันได้พิจารณาถึงอาคาร สถานที่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ของสถาบันซึ่งมีจำนวนมากพอสมควร สามารถจะรับนักศึกษาเข้าเรียนได้จำนวนมาก จึงเห็นว่าควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วขยายงานการผลิตกำลังคน นอกเหนือจากการผลิตครู เพื่อเปิดให้ประชาชนในท้องถื่นได้มีการศึกษาสูงขึ้นตามความเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าทางสังคม สร้างกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถเพื่อการพัฒนา เศรษฐกิจสังคมและการปกครองท้องถื่น (กรมการฝึกหัดครู. ม.ป.ป. : 67)

สถาบันราชภัฏเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดกรมการฝึกหัดครูกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินงานเพื่อพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ให้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติโดยส่วนรวม สถาบันราชภัฏในฐานะสถาบันอุดมศึกษาได้ยึดหลักการ และใช้หลักสูตรอุดมศึกษาเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการจัดการศึกษาและพัฒนาไปในทิศทางที่ควรจะเป็น กำหนดให้สถาบันราชภัฏและสหวิทยาลัย ดำเนินการตามนโยบาย และจุดประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะต่าง ๆ เป็นสำคัญ (สายหยุด จำปาทอง. 2532 : 82)

จากปัญหาด้านการผลิตครูและปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ทำให้สถาบันราชภัฏต้องปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ทันต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมตลอดจนขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ชุมชนในท้องถื่นที่ต้องการศึกษาในสาขาวิชาการอื่น ๆ ที่หลากหลาย สถาบันราชภัฏจึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้สามารถจัดการศึกษาวิชาการในสาขาวิชาการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถื่นและสังคมนอกเหนือจากการผลิตครู อย่างไรก็ตามหลักสูตรสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่กรมการฝึกหัดครูได้จัดทำขึ้นนั้นได้ยึดปรัชญาความเป็นเลิศและเสรีภาพทางวิชาการโดยมีจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับหลักการในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้น รวมทั้งเน้นให้การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นคนดี มีความรู้และทักษะความสามารถในเทคนิควิธีการจัดการงานอาชีพ และทัศนคติที่ดีต่อสาขาวิชาที่เลือกศึกษา

สถาบันราชภัฏต่าง ๆ ได้เริ่มเปิดรับนักศึกษาในสาขาวิชาการต่าง ๆ นอกเหนือจาก

การผลิตครู ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 เป็นต้นมา สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาสหวิทยาการบริการ โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระดับปริญญาตรี 4 ปีนี้เป็นหลักสูตรที่สภาการฝึกหัดครูได้อนุมัติเมื่อปี พ.ศ. 2530 และได้ทำการปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2536 หลักสูตรนี้ ได้เปิดทำการสอนตามความพร้อมของแต่ละสถาบันซึ่งได้เปิดสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2531 ปัจจุบันเปิดทำการสอนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม 15 แห่งจาก 36 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งได้แก่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่และสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ (สหวิทยาลัยล้านนา), สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม (สหวิทยาลัยพุทธชินราช), สถาบันราชภัฏมหาสารคาม (สหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ) , สถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา สถาบันราชภัฏเทพสตรี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี (สหวิทยาลัยศรีอยุธยา), สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี สถาบันราชภัฏนครปฐม (สหวิทยาลัยทวารวดี), สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี (สหวิทยาลัยทักษิณ) และสถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา (สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี ได้ถือกำเนิดขึ้นในช่วงที่ประเทศชาติมีความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทั้งในด้านการจัดการโรงแรม การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมบริการอื่นที่เกี่ยวข้อง อันเนื่องมาจากรัฐบาลเห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ประเทศ มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศได้เป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพอย่างกว้างขวางเป็นการกระจายโอกาสให้แก่บุคคลทุกระดับทุกอาชีพและก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ ดังจะเห็นได้จากในปี 2530 รายได้จากการท่องเที่ยวเท่ากับ 50,024 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นในปี 2534 เป็น 100,231 ล้านบาท อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และคาดหมายไว้ว่าอุตสาหกรรมนี้จะนำรายได้เข้าประเทศเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2539 จะทำรายได้ถึง 234,300 ล้านบาท และจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวสูงถึง 7.5 ล้านคน (ฝ่ายวิจัย บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. 2535 : 1) ในขณะที่เดียวกันบุคลากรที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ยังมีปริมาณที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงได้

เกิดขึ้นและถือได้ว่าเป็นหลักสูตรที่ทันสมัย และสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้

จากการที่สถาบันราชภัฏได้ขยายฐานจากการผลิตครูไปสู่การให้การศึกษาในสาขาวิชาการอื่น ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนในสถาบันราชภัฏมีความเห็นว่า การให้การศึกษาในสาขาวิชาการอื่นในสถาบันราชภัฏนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งในด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นสมควรว่าน่าจะได้มีการศึกษาถึงสภาพการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระดับปริญญาตรี 4 ปีที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิป(CIPP Model) ของแดเนียล สตัฟเฟิลบีม(Daniel Stufflebeam) ซึ่งจะประเมินหลักสูตรในด้านบริบท (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาของการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน พิจารณาดังส่วนดีและข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผลที่ได้รับจากการวิจัยนี้จะ เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พุทธศักราช 2536

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยครั้งนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบข้อดีและข้อบกพร่องของหลักสูตร ตลอดจนปัญหาการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง โครงสร้างหลักสูตร และพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
3. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และวางแผนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนผลิตกำลังคนในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระดับปริญญาตรี 4 ปี ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2536 ที่เปิดสอนในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบจำลองชิป (CIPP Model) ในด้านต่อไปนี้
  - 1.1 ด้านบริบท (Context) ประเมินเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร
  - 1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) ประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเอกสารประกอบการเรียนการสอน และสถานที่เรียน
  - 1.3 ด้านกระบวนการ (Process) ประเมินเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการศึกษา
  - 1.4 ด้านผลผลิต (Product) ประเมินเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
  - 2.1 ผู้บริหารของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันราชภัฏธนบุรี ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดี คณะวิทยาการจัดการ และหัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของแต่ละสถาบันราชภัฏ จำนวน 16 คน

2.2 อาจารย์ผู้สอนโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันราชภัฏธนบุรี จำนวน 20 คน

2.3 นักศึกษาโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี ของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันราชภัฏธนบุรี ที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 150 คน

2.4 บัณฑิตศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปี 2535 - 2536 จำนวน 150 คน

2.5 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 150 คน

รวมประชากรทั้งสิ้น 486 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารจำนวน 16 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 20 คน ซึ่งผู้วิจัยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด นักศึกษาจำนวน 108 คน บัณฑิตและผู้บังคับบัญชา จำนวนกลุ่มละ 108 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจนิและมอร์แกน (เชิดศักดิ์ โมวาสินทร์. 2532 : 50 ; อ้างอิงมาจาก Krejcie and Morgan.1970 : 608 ระดับความเชื่อมั่น .05 แล้วจึงดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด 321 คน ได้แก่ผู้บริหาร 12 คน อาจารย์ 16 คน นักศึกษา 105 คน บัณฑิต 96 คนและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต 92 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมิน หมายถึง กระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ พุทธศักราช 2536

3. การประเมินหลักสูตร หมายถึงการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดเตรียมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินชิบ ซึ่งประกอบ

ด้วยการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การประเมินบริบท หมายถึงการประเมินสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ ของหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักการ และเหตุผลที่จะนำไปใช้ในการกำหนดความมุ่งหมาย โครงสร้างและ เนื้อหาสาระของหลักสูตร หมายถึงการประเมินความชัดเจนในด้านภาษาของความมุ่งหมายของ หลักสูตร ประเมินโครงสร้างของหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลจากเอกสารหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หมายถึงการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำมาใช้ในการ กำหนดวิธีการของการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของหลักสูตรสามารถบรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ความพร้อมและความเหมาะสมของอาจารย์ นักศึกษา อุปกรณ์ การเรียนการสอน ตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอนและสถานที่เรียน

3.3 การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของ หลักสูตรในระหว่างการดำเนินการ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น ได้แก่ กระบวนการ เรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

3.4 การประเมินผลผลิต หมายถึงการประเมินเพื่อตรวจสอบผลผลิตเมื่อได้ดำเนินการ ไปแล้วหรือสิ้นสุดโครงการที่ตั้งไว้ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ได้แก่ การประเมินคุณภาพของบัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

4. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีวิทยาการจัดการ หัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

5. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ ที่ทำการสอนนักศึกษาโปรแกรม วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2537

6. นักศึกษา หมายถึงนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 โปรแกรมวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ปีการศึกษา 2537

7. บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาดมหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2536

8. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต หมายถึงผู้ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่

9. สถาบันราชภัฏ หมายถึงสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ (ชื่อเดิมคือวิทยาลัยครู)

10. สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ในการวิจัยนี้ หมายถึงสถาบันราชภัฏที่เปิดสอนโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนี้เป็นหลักสูตรฉบับปรับปรุงเมื่อปี พ.ศ. 2536 จึงยังไม่มีบัณฑิตที่ใช้หลักสูตรนี้ บัณฑิตที่ทำการประเมินในครั้งนี้เป็นบัณฑิตที่ใช้หลักสูตร พ.ศ. 2531

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยจำแนกสาระสำคัญดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย

- ความหมายของหลักสูตรและความสำคัญของหลักสูตร
- องค์ประกอบของหลักสูตร
- ความหมายของการประเมิน
- ความหมายและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
- ขอบเขตการประเมินหลักสูตร
- รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสศฟเฟิลบีม
- กรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยว

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

3. โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระดับปริญญาตรี 4 ปี ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2536

1. ความรู้เกี่ยวกับการหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร

ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมือหนึ่งของสังคมที่จะใช้เป็นข้อกำหนดสำหรับการอบรมบุคคลต่างๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของสังคม (สังัด อุทรานันท์. 2528 : 30) ดังนั้นหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ เพราะจะเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน การจัด

การเรียนการสอนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ หลักสูตรเป็นโครงการหรือแผน หรือข้อกำหนด อันประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้เอื้อกับบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง และรวมถึงลำดับของประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแปลความคิดไปสู่การปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในสังคมที่ดี (กาญจนา คุณารักษ์, 2527 : 2)

ความหมายของหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ในบทบาทที่ต่างกัน จะเข้าใจและมองหลักสูตรในมุมที่ต่างกัน การให้ความหมายของหลักสูตรจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความเข้าใจของผู้เกี่ยวข้องตลอดจนประสบการณ์ของแต่ละคนที่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับหลักสูตรในลักษณะที่ต่างกันออกไป คือ

1. กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้ความหมายของหลักสูตรตามที่ยกย่องไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คือ รายวิชาที่กำหนดไว้ให้ศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งก็คือวิชาและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในแต่ละชั้น
2. ผู้บริหารการศึกษามองหลักสูตรในแง่ของการนำไปปฏิบัติ หลักสูตรจึงหมายถึงแนวทางปฏิบัติของกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยเน้นการแบ่งงานออกเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการบริหารงาน
3. ครู ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า คือ รายวิชาที่ประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระ ซึ่งมีการจัดเรียงลำดับความยากง่ายเป็นขั้นตอน ซึ่งครูจะต้องใช้สอนผู้เรียนให้เป็นไปตามแบบแผนและเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
4. นักเรียน นักศึกษา เข้าใจว่าหลักสูตรหมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนกำหนดให้เรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตร
5. ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่อยู่ภายนอกโรงเรียนและไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินการเข้ามาเกี่ยวข้องหรือรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของโรงเรียนมากนัก ดังนั้นผู้ปกครองจะมองหลักสูตร โดยเน้นเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนักเรียนที่ได้รับจากทางโรงเรียน

6. นักวิชาการ นักการศึกษา ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า คือข้อกำหนด การเรียนการสอนประกอบด้วย หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียน การสอนและการประเมินผล (พรสุข หุ่นนิรันดร์. 2534 : 8)

นักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้ให้คำนิยามความหมายของหลักสูตรไว้มากมาย มีทั้ง คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน เช่น หลักสูตร หมายถึงเอกสารที่อธิบายถึงปรัชญา หลักการ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาและข้อปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผลการเรียน ตลอดจนคำแนะนำในการใช้หลักสูตร (โชติ เพชรชื่น. ม.ป.ป.:8) บุนหา วัฒนะ ให้ความหมายว่าหลักสูตรคือ ประสพการณ์ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นในหรือนอกโรงเรียน ที่โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ความสามารถมีทักษะ ตลอดจนเจตคติที่ดีสมเจตนารมณ์ ของหลักการและจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ในการจัดการศึกษาระดับนั้น ๆ (บุนหา วัฒนะ. 2534:28) นอกจากนั้นหลักสูตรยังเป็นกิจกรรมหรือประสพการณ์ทั้งหลายที่มหาวิทยาลัยจัดให้แก่ผู้เรียน (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2529 : 1) หลักสูตรคือ โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การเรียนการสอนที่สถาบันได้จัดไว้ให้นักศึกษาเรียนเพื่อให้มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะจบการศึกษา เพื่อเข้าสู่อาชีพต่อไป (Good. 1973 : 157) หลักสูตรในความหมายของบุญมี เฌรยอด หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสพการณ์ที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ทั้งในและนอกโรงเรียน (บุญมี เฌรยอด. ม.ป.ป. : 5) จากนิยามความหมายของหลักสูตรของนักการศึกษาหลายท่าน ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว อาจสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึงโครงการที่กำหนดขึ้นเป็นแนวทางในการจัด เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และรวมถึงมวลประสพการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและ นอกสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เกิดพัฒนาการทุกด้านโดยอาศัยทฤษฎีการ เรียนรู้ต่าง ๆ เป็นแนวทาง

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการจัดการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเครื่องมือพัฒนาสังคม ซึ่งขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของการให้การศึกษา

เนื้อหาสาระ และอัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน

2. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐาน ให้ทุกสถาบันการศึกษาจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์อย่างเดียวกันมีมาตรฐานเดียวกัน

3. หลักสูตรเป็นหลักและแนวทางปฏิบัติของครู

4. หลักสูตรเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสำเร็จของประเทศ ประชาชนเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นหรือเลวลง ประชาชนจะมีคุณภาพดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรการศึกษา (ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา. 2537 : 204-205)

หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน และหลักสูตรยังเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุผลสมความมุ่งหมาย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ ผู้เรียนอยู่ในวัยที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต หลักสูตรมีส่วนช่วยในการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคต นอกจากนั้นหลักสูตรยังมีความสำคัญต่อสังคมการเมืองและเศรษฐกิจอีกด้วย เพราะผู้พัฒนาหลักสูตรสามารถที่จะกำหนดจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร เพื่อวางรากฐานทางความคิด และความประพฤติของผู้เรียนให้มีคุณธรรม มีความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของพลเมืองดี ทำให้ผู้เรียนเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง ตลอดจนรู้จักแนวทางในการประกอบอาชีพตามที่ตนสามารถและถนัด (กาญจนา คุณารักษ์. 2527:4) เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์กล่าวว่า "หลักสูตรเป็นเสมือนแผนภูมิการเดินทางและตารางที่ยึดหยุ่นได้ ในการดำเนินการศึกษา หลักสูตรจะถูกสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชา การบริหารโรงเรียน และวิชาต่าง ๆ รวมอยู่ด้วย" (Saylor and Alexander. 1966 : 5)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งสติปัญญาและบุคลิกภาพ ทำให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อันเป็นรากฐานของการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ขึ้น เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรเพราะองค์ประกอบของหลักสูตรจะช่วยให้เห็นโครงสร้างของหลักสูตรทั้งระบบได้ชัดเจนขึ้นว่า หลักสูตรทั้งระบบประกอบด้วยส่วนสำคัญอะไรบ้าง หลักสูตรทุกหลักสูตรจะมีลักษณะสมบูรณ์ต้องมีองค์ประกอบครบถ้วน องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรได้แก่ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีสอนและการจัดดำเนินการ การประเมินผล ทั้งก่อนและหลังการนำหลักสูตรไปใช้จึงจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสม (จันทิภา ลิ้มปิเจริญ. 2528 : 141)

ฮิลดา ทาบา ให้ความเห็นว่า หลักสูตรไม่ว่าจะออกแบบอย่างไร ควรมีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 อย่าง คือ จุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะ เนื้อหาสาระ การจัดการเรียนการสอน โครงการประเมินผลการสอน (Hilda Taba.1962 : 422-425)

ธำรง บัวศรี ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึงผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives) หมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลังจากที่เรียนจบเนื้อหาสาระในวิชาที่กำหนดไว้
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences) หมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ
4. บุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึงกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้และอื่น ๆ ตามจุดประสงค์และจุดหมายที่กำหนดไว้
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials) หมายถึงเครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตร และการประเมินการเรียนการสอน (ธำรง บัวศรี. 2532 : 8)

ลมูล รัตตากร และคนอื่น ๆ กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรที่ต้องนำมาพัฒนา ควรประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลและการบริหารหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ หรือไปปฏิบัติที่รวมไปถึงกิจกรรมการสอน วัสดุอุปกรณ์การสอน เป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ (ลมูล รัตตากร และคนอื่น ๆ. 2528 : 22)

จะเห็นได้ว่า หลักสูตรจะต้องประกอบด้วย ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลเพื่อต้องการให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์

ความหมายของการประเมิน

การประเมิน หมายความว่า กะ ประมาณค่า หรือราคาเท่าที่ควรจะเป็น เช่น ประเมินราคา ประเมินผลการศึกษา (ราชบัณฑิตยสถาน.2530 : 502) นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา ผลผลิตกระบวนการ จุดมุ่งหมายของโครงการหรือทางเลือกต่าง ๆ ที่ออกแบบเพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2524 : 3-4) โดยเฉพาอย่างยิ่งการประเมินเป็นการศึกษาหรือตรวจสอบโครงการในระหว่างที่โครงการกำลังดำเนินอยู่ หรือภายหลังที่โครงการได้สำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.2525 : 43)

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) อ้างถึงไนโชติ เพชรชื่น ได้กล่าวถึงการประเมินไว้ว่า " การประเมินเป็นกระบวนการของการวิเคราะห์ การได้มา และการจัดเตรียมข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสม " (โชติ เพชรชื่น. ม.ป.ป. : 3)

อัลคิน (Alkin) ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการค้นหาการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการเลือกรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อรายงานสรุปสิ่งที่ประโยชน์ต่อผู้ตัดสินใจในแนวทางเลือกที่เหมาะสมจากแนวทางต่าง ๆ ที่มีอยู่ (Alkin. 1972 : 372)

การประเมิน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงานทั้งในช่วงขณะที่กำลังทำและในช่วงเวลาทำงานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่า งานที่ทำนั้นได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้งานไม่สำเร็จตามความคาดหวังและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงานเกิดความสำเร็จหรือใกล้เคียงความคาดหวังมากที่สุด (กรมวิชาการ. 2535 : 1)

จะเห็นได้ว่าจากแนวคิดการประเมิน สรุปได้ว่า การประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และหาสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

ความหมายและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรว่ามีคุณภาพดีหรือไม่ดีเพียงไร มีส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (พรสุข หุ่นจันทร์. 2534 : 130) การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กล่าวคือผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ แก้ไข และปรับปรุงหลักสูตรต่อไป (ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล. 2529 : 211) ทิศนา ขมณี ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการหาข้อมูลเก็บข้อมูลเพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการตัดสินใจเลือกวิถีทางที่ดีกว่าเดิม (ทิศนา ขมณี. 2526 : 51) การประเมินหลักสูตรเป็นเรื่องที่ผู้วางแผนประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงนักพัฒนาหลักสูตรนั้น จะต้องคิดถึงวิธีการที่จะพิจารณาตัดสินว่าหลักสูตรหรือประสบการณ์ที่จัดขึ้นถูกหลักการจัดมากหรือน้อย ถ้าต้องการความเป็นเลิศหรือคุณภาพที่ยอดเยี่ยมของการศึกษาจำเป็นต้องมีการตรวจสอบพิจารณาวิเคราะห์ถึงส่วนดีและส่วนบกพร่องของขั้นตอนต่าง ๆ ในการจัดประสบการณ์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้บรรลุเป้าหมายให้ดีที่สุด ในการประเมินผลหลักสูตรอาจเริ่มศึกษาจากสิ่งต่อไปนี้เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องให้ผู้เรียนคิดและปฏิบัติ กิจกรรมแหล่งวิทยาการ การประเมินผลที่มีผลกระทบต่อคุณภาพของโปรแกรม (เสริมศรี ไชยศรี. 2526 : 151 - 152) การประเมินหลักสูตรมีบทบาทสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการประเมินหลักสูตรจะทำให้ทราบถึงคุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร

สามารถจะนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้(สงัด อุทรานันท์. 2532 : 279-280) นอกจากนี้การประเมินหลักสูตรยังเป็นกระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่าการปฏิบัติจริงนั้นได้ผลใกล้เคียงกับกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2533 : 18) โดยปกติแล้ว เมื่อได้มีการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ และเมื่อใช้หลักสูตรนั้นไปสักระยะหนึ่งแล้วจะต้องมีการประเมินหลักสูตรเพื่อดูว่าหลักสูตรนั้นมีข้อดีและข้อบกพร่องประการใด

ทิสนา แคมณี ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรใด ๆ ก็ตาม มีความมุ่งหมายสำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถสนองตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่

2. เพื่อตัดสินว่าการวางเค้าโครงและรูปแบบของหลักสูตร ตลอดจนการบริหารงาน และการสอนตามหลักสูตรเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. เพื่อวัดผลดูว่า ผลผลิตคือผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร (ทิสนา แคมณี. 2535 : 134)

การประเมินหลักสูตรควรมีการวางแผนการประเมิน เพื่อให้ทราบถึงจุดประสงค์ของการประเมินผลหลักสูตรตั้งแต่เริ่มร่างหลักสูตร เพราะจะสามารถทำการรวบรวมข้อมูลได้อย่างดีและครบถ้วน เพื่อเป็นข้อบ่งชี้ให้ทราบถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรนั้นว่ามีส่วนใดที่ดี ส่วนใดไม่เหมาะสมควรพิจารณาปรับปรุงหรือยกเลิกไป ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการพัฒนาหลักสูตรต่อไปในอนาคต จุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตร คือ

1. เพื่อดูว่าหลักสูตรเมื่อนำไปปฏิบัติจริงได้ผลเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

2. เพื่อหาทางปรับปรุงหลักสูตร ถ้าพบสิ่งที่บกพร่อง

3. เพื่อหาข้อดีข้อเสียในวิธีการจัดประสบการณ์การเรียน

4. เพื่อช่วยการตัดสินใจของฝ่ายบริหารว่าควรจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไปอีกหรือไม่ (วิชัย

วงษ์ใหญ่. 2533 : 8)

การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบของหลักสูตรทั้งหมด และควรประเมินให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้นการประเมินหลักสูตรจึงประกอบด้วย การประเมินสิ่งต่อไปนี้ คือการประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร และการประเมินระบบหลักสูตร (สวัค อุทรานันท์, 2532 : 279 - 280)

ดังนั้นการประเมินหลักสูตรควรคำนึงถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า จุดมุ่งหมาย รายละเอียดของเนื้อหา การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล องค์ประกอบดังกล่าวหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ความสัมพันธ์สอดคล้องครอบคลุมนโยบายในการจัดการศึกษาหรือไม่ เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียนเพียงใด เนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และมีความเหมาะสมกับประสบการณ์ของผู้เรียนอย่างไร การนำหลักสูตรไปใช้ทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตามเนื้อหาและจุดมุ่งหมายเพียงใด การวัดผลตรงตามจุดมุ่งหมายและครอบคลุมเนื้อหา ประสบการณ์ที่จัดให้แกผู้เรียนหรือไม่ แต่ละส่วนจะแสดงถึงประสิทธิภาพของโครงสร้างหลักสูตรได้ดี

ปัญหาสำคัญที่พบในการประเมินคือ การสร้างความเข้าใจในเรื่องวิธีการประเมิน เทคนิคการประเมิน หรือแม้แต่ปรัชญาของการประเมิน ผู้ประเมินยังไม่มี ความมั่นใจว่าจะใช้วิธีการประเมินแบบใด เพื่อการตอบคำถามทางการศึกษาที่ได้ข้อมูลที่ต้องการและเหมาะสม ด้วยเหตุนี้สิ่งที่นักประเมินต้องค้นหาต่อไปก็คือ การคิดหารูปแบบการประเมินที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการประเมิน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรทางการศึกษา (สมบัติ สุวรรณพิทักษ์, 2527 : 41) สำหรับรูปแบบการประเมินหลักสูตรนั้น การกำหนดรูปแบบของการประเมินน่าจะเป็นขั้นตอนที่สำคัญ ขั้นตอนหนึ่งในลำดับขั้นของการประเมินหลักสูตร (สมบัติ ชิตพงศ์, 2529 : 1)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการตัดสินใจความเป็นไปได้ ประสิทธิภาพและคุณค่าของหลักสูตร โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติสืบเนื่องกันโดยสม่ำเสมอตลอดเวลา เพราะการนำหลักสูตรไปใช้และการสอนเกิดขึ้นที่สถาบันการศึกษาทุกวันถ้าให้มีการวิเคราะห์ปัญหาและประเมินหลักสูตรทุก ๆ สองปีหรือทุก ๆ ห้าปีแล้ว ปัญหาต่าง ๆ อาจพอกพูนและทวีความรุนแรงขึ้นได้ หากมีการวิเคราะห์ปัญหาและประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ การแก้ปัญหาโดยการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะทำได้ และเกิดผลสูงสุด

ขอบเขตของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร แบ่งเป็นระบบการประเมินย่อยได้ 6 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินเอกสารหลักสูตร คือ การตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหลักการ โครงสร้าง วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผล ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ข้อกำหนดในการใช้หลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตร

2. การประเมินระบบหลักสูตร คือ การตรวจสอบว่า

- หลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่
- วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเที่ยงตรงหรือไม่
- หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่
- วิธีการสอนเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่
- เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เหมาะสมหรือไม่
- อุปกรณ์การสอนหรือเอกสารประกอบการสอนเหมาะสมหรือไม่

3. การประเมินระบบการบริหารหลักสูตร คือ การประเมินระบบการบริหารที่จะมี อิทธิพลและส่งผลต่อการใช้หลักสูตร ปัจจัยการบริหารที่ควรพิจารณาประเมิน คือ

- โครงสร้างและระบบของสถาบัน
- อาคารสถานที่ บรรยากาศทางสังคม ห้องสมุด โรงฝึกงาน
- การติดต่อสื่อสาร
- ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถาบัน
- เวลา
- คุณสมบัติของผู้สอนและผู้เรียน
- งบประมาณที่ใช้

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน คือ การประเมินคุณภาพและปริมาณของความรู้ทักษะและ เจตคติของผู้เรียนตามเกณฑ์ และมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. การประเมินการสอนของผู้สอน คือ การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนว่า บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือไม่ เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนว่า

ได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ องค์ประกอบที่ควรศึกษาได้แก่

- แผนการสอน
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- เนื้อหาวิชาและวิธีการสอน
- สื่อการสอน
- การประเมินผล
- บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถของผู้สอน
- ความสัมพันธ์กับผู้เรียน
- การสร้างบรรยากาศในการเรียน

6. การประเมินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา คือ การศึกษาสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านต่าง ๆ เช่น

- ความรู้ความสามารถ
- ทักษะและเจตคติต่อวิชาชีพ
- สามารถปฏิบัติได้จริงตามสภาพงานที่ปรากฏในปัจจุบัน
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- การปรับตัวเมื่อประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ
- ความสนใจที่จะศึกษาต่อ
- ความคาดหวังที่จะแสวงหาความก้าวหน้าในวิชาชีพ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2533 :

19 - 21)

ขอบเขตของการประเมินหลักสูตรเป็นการประเมินทั้งระบบของหลักสูตร กระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมินชิปของสตัฟเฟิลบีม ซึ่ง สตัฟเฟิลบีม ได้พัฒนาวิธีในการประเมินที่เรียกว่า CIPP (Context Input Process Product) เป็น

แนวทางในการประเมิน ทั้งนี้ก็เพราะว่า รูปแบบการประเมินชิปไม่เพียงแต่ประเมินว่า บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้น แต่ยังเป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูล และใช้ข้อมูล เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาวิธีการที่ดีกว่าเดิม โดยพิจารณาว่า ควรใช้การประเมินแบบใด เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในแต่ละขั้นตอนของหลักสูตร กรอบความคิดในการประเมินแบบชิปจึงเป็นนิมิตหมาย เพราะนักประเมินจะได้ข้อดี ข้อบกพร่อง และประสิทธิภาพของโครงการที่จะประเมินได้เป็นอย่างดีซึ่งนับได้ว่าเป็นการรับข่าวสารแบบสะสม ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นอย่างมากทั้งยังเป็นแบบจำลองที่เข้าใจง่าย สะดวกในการปฏิบัติ จึงเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง (จำเนียร สุขหลายและคนอื่น ๆ. 2535 : 207)

การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินชิปนั้น มีรายละเอียดของการประเมิน

4 ประการ คือ

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation : C) คือการประเมินส่วนที่เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร ความมุ่งหมายนี้อาจเป็นความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเฉพาะ ซึ่งวิเคราะห์ได้จากโครงสร้างหรือเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้น หรือสอบถามจากผู้สร้างหลักสูตร เพื่อที่จะให้ได้ความหมายที่แท้จริงของหลักสูตรนั้น ๆ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) การประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการในกระบวนการตามโครงการนั้น เพื่อดูความเหมาะสมสอดคล้องหรือความพร้อมที่จะใช้หรือดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินการดำเนินการสอน จัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ การวัดและประเมินผลดูว่ากระบวนการต่าง ๆ มีความเหมาะสม ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความมุ่งหมายหรือไม่

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ผ่านกระบวนการไปแล้ว มีคุณสมบัติตามความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ เพียงใด ซึ่งจากการประเมินของผู้สำเร็จการศึกษา จะทำให้ทราบคุณค่าของหลักสูตรโดยส่วนรวมด้วย กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่าการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบการ

ประเมินปีนี้ เป็นการประเมินหลักสูตรอย่างมีระบบ ทำให้ทราบว่าส่วนใดของหลักสูตรใช้ได้ ส่วนใดบกพร่องหรือต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้แก้ไขได้ตรงจุด และข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

กรอบแนวคิดในการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ในการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏรัตนโกสินทร์ พุทธศักราช 2536 ผู้วิจัยประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา

ความมุ่งหมายของการหลักสูตร

1. ความชัดเจนทางด้านภาษาและความเข้าใจง่ายของความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
3. ความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายกับคุณลักษณะของนักศึกษา โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
4. ความเหมาะสมในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงาน

โครงสร้างของหลักสูตร

1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร 4 ปี และจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป และวิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
2. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

เนื้อหาของหลักสูตร

1. ความน่าสนใจของเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของโปรแกรมวิชา
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2. ความทันสมัยของเนื้อหาวิชาของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
3. ความสมดุลย์ของเนื้อหาวิชาของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับจำนวน
หน่วยกิตกับเวลาที่กำหนดให้เรียน
4. ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับความมุ่งหมายของหลักสูตร
5. เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
6. ประโยชน์ของเนื้อหาวิชาต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา
อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนเอกสารประกอบการสอน และสถานที่เรียน

คุณลักษณะของอาจารย์

1. อาจารย์มีความรู้ความสามารถกว้างขวาง มั่นยำ ทันสมัย
2. อาจารย์มีการเตรียมการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายรายวิชา
3. อาจารย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

คุณลักษณะของนักศึกษา

1. นักศึกษามีความกระตือรือร้นเห็นความสำคัญของการศึกษา
2. นักศึกษามีความสามารถในด้านการปฏิบัติงาน
3. นักศึกษามีคุณธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ

อุปกรณ์การเรียนการสอน

1. ความเหมาะสมของอุปกรณ์การเรียนการสอน
2. ความสะดวกในการได้รับบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน
3. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน

ตำราเรียนและเอกสารประกอบการสอน

1. ความเหมาะสมของตำราเรียน
2. ความทันสมัยของตำราเรียนและ เอกสารประกอบการสอน
3. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านตำราเรียน
4. เอกสารประกอบการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา

สถานที่เรียน

1. ความเหมาะสมของสถานที่เรียน
2. สถานที่เรียนมีจำนวนห้องปฏิบัติและห้องทฤษฎีอย่างเพียงพอ

3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

กระบวนการเรียนการสอน

1. ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากในชั้นเรียน

การวัดและการประเมินผล

1. ความเหมาะสมของการวัดและการประเมินผล
2. ความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหมายกับการวัดและการประเมินผล

4. ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ การประเมินบัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

ด้านพุทธิพิสัย

1. ความรู้ในด้านประวัติศาสตร์และสถานที่ท่องเที่ยว
2. ความรู้ความสามารถในการจัดนำเที่ยว

ด้านจิตพิสัย

1. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการใฝ่หาความรู้
2. ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
3. ทักษะที่ดีต่อวิชาการท่องเที่ยว
4. คุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ด้านทักษะพิสัย

1. ความสามารถในการนำความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไปใช้ในการปฏิบัติงาน
2. ความสามารถในการประยุกต์วิชาการและวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ความสามารถในการให้บริการทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชน แสงจักร์ (2525 : 126 – 137) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันของหลักสูตรการฝึกหัดครู และความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง โดยการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการบริหารหลักสูตรและการบริหารวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีทัศนะต่อสภาพปัจจุบันของหลักสูตรการฝึกหัดครู และความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบทัศนะที่มีต่อสภาพปัจจุบันของหลักสูตรและความต้องการในการปรับปรุงหลักสูตรของแต่ละกลุ่ม ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปรีชา สัมฤทธิ์ผล (2526 : 232 –237) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรการศึกษานันท์ พุทธศักราช 2517 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร

และอาจารย์มีความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับความเหมาะสมในการเลือก และการจัดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และเกี่ยวกับปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย อาจารย์ บัณฑิต และนิสิต มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนิสิตแต่ละวิชาเอก โดยเห็นว่าการมีประสบการณ์ด้านวิชาชีพทางการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนมีความสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตพึงพอใจในความสามารถในการปฏิบัติงานครูของบัณฑิตที่ผลิตจากหลักสูตรการศึกษานักบัณฑิต พุทธศักราช 2517 แต่ตัวบัณฑิตเองยังไม่พึงพอใจอยากจะทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานดีกว่าที่เป็นอยู่

สุทัศน์ วิวัฒนประที (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร ภายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาถึงบทบาทการให้บริการชุมชน วิจัยดำเนินงานศิริราชพยาบาล โดยใช้แบบจำลองชิปประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลิตผลของหลักสูตร เพื่อเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การประเมินทำโดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารหลักสูตร และใช้แบบสอบถามความคิดเห็น โดยเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตและหัวหน้าผู้รับผิดชอบ นักกายภาพบำบัด วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบระหว่างคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ่ ผลการวิจัยปรากฏในแต่ละด้านดังต่อไปนี้ ด้านบริบทพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นจุดมุ่งหมายในระดับทั่วไป โครงสร้างของหลักสูตรเน้นทางด้านทฤษฎีมากกว่าด้านปฏิบัติ ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า ปัจจัยที่จะสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะอาจารย์ทำหน้าที่ด้านวิจัยและบริการวิชาการค่อนข้างต่ำ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสถานที่เรียนไม่เพียงพอแก่นักศึกษา แต่สัมฤทธิ์ผลการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับดี ด้านกระบวนการพบว่าได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถแต่มีกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่างผู้เรียนเห็นว่าควรแก้ไข ด้านผลิตผล พบว่าหัวหน้าผู้รับผิดชอบ นักกายภาพบำบัด เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีความสามารถ มีทัศนคติที่ดี มีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ มีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

คณะกรรมการการวิจัยของกองแผนงาน หน่วยงานนิเทศก์ และสถาบันราชภัฏ 36 แห่ง (2527 : 1-11) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการกำลังคนสาขาวิชาชีพหลังระดับมัธยมศึกษา

สรุปผลการวิจัยที่สำคัญคืออาชีพที่มีความต้องการสูง สรุปผลรวมจากทุกจังหวัดได้ 5 กลุ่มแต่ละกลุ่มมีอาชีพหรือกลุ่มอาชีพเรียงลำดับ ดังนี้

1. เกษตรกรรม ได้แก่ พืชไร่ พืชสวน ปศุสัตว์ (สัตว์ใหญ่) ประมง ทานา สวนยาง ฯลฯ
2. งานช่าง งานฝีมือและศิลป์ ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างปั้น ฯลฯ
3. อุตสาหกรรม ได้แก่ อาหารและการแปรรูป อาหารสัตว์ แร่ ฯลฯ
4. ธุรกิจการท่องเที่ยว การบริหาร ประชาสัมพันธ์และคมนาคม ได้แก่ การตลาดทั่วไป การท่องเที่ยว (งานมัคคุเทศก์ การจัดการท่องเที่ยว การโรงแรม) การจัดการขนส่ง การโฆษณาประชาสัมพันธ์ นักการเงินและบัญชี ฯลฯ
5. งานวิชาการ ได้แก่ นักเกษตรอุตสาหกรรม นักอุตสาหกรรมเคมี นักวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ฯลฯ

ซึ่งการวิจัยดังกล่าวมุ่งที่จะศึกษาเทคนิคอาชีพที่ท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีความต้องการสูง พบว่าอาชีพธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอาชีพหนึ่งที่ท้องถิ่นกำลังต้องการบุคลากรทางด้านนี้อยู่เป็นจำนวนมาก เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวางกระตุ้นให้เกิดการนำทรัพยากรภายในประเทศ มาผลิตให้เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอัตราทวีที่สูงก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ประชาชนทั่วภูมิภาค นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อันก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย สร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคมประเทศชาติอีกด้วย

นับนา ทองศรีเกตุ (2528 :66,71) ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ในการผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการธุรกิจการท่องเที่ยวและโรงแรมในจังหวัดภาคใต้ พบว่า

1. บุคลากรในภาควิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ต้องการให้เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ วิชาเอกธุรกิจการท่องเที่ยวมาก
2. บุคลากรมีความพร้อมในระดับปานกลาง คือมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและแบบเรียนมากกว่าด้านอื่น รองลงมาคือ วิธีสอนและการประเมินผลและประสบการณ์ของบุคลากรพบว่าร้อยละ 31 มีวุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 66 วุฒิปริญญาโท ที่เหลือมีวุฒิสองวุฒิปริญญาโท และ

ร้อยละ 88 ของบุคลากรมีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

3. ความพร้อมของบุคลากรในท้องถิ่น บุคลากรฝึกอบรมพิมพ์ดีดมีมากกว่าบุคลากรอื่น ๆ และอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ บุคลากรในธุรกิจโรงแรม ธุรกิจท่องเที่ยว ภัตตาคาร และธุรกิจการค้ามีจำนวนปานกลางพอ ๆ กัน แต่บุคลากรในการสอนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มีน้อยความร่วมมือที่ได้รับจากบุคลากรในท้องถิ่นอยู่ในระดับมากและปานกลาง ที่ให้ความร่วมมือดีที่สุด ได้แก่ บุคลากรในการฝึกอบรมพิมพ์ดีด รองลงมาคือ บุคลากรในธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารตามลำดับ การให้ความร่วมมือดีที่สุด ได้แก่ โรงแรมที่มีมาตรฐาน รองลงมาคือหน่วยงานที่มีเครื่องพิมพ์ดีด และหน่วยงานบริการการท่องเที่ยวอื่น ๆ ตามลำดับ

4. ความพร้อมในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยและท้องถิ่น อาคารเรียนมีความพร้อมมาก ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา มีความพร้อมปานกลาง แหล่งฝึกงานมีจำนวนปานกลางที่มีมากที่สุด ได้แก่ โรงแรมที่มีมาตรฐาน รองลงมาคือหน่วยงานที่มีเครื่องพิมพ์ดีด เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ มีจำนวนน้อยมาก ยกเว้นเทปและหนังสือตำราเรียนในสาขามีความพร้อมปานกลาง

5. งบประมาณส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการและอยู่ในระดับปานกลาง

สุงงกข เป็นยอดวิชัย (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรวิชาชีพของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร โดยได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่ามีคล่องตัวในการบริหารงานด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ต้องการความช่วยเหลือและความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนอยู่ในระดับมาก อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรในหมวดวิชาที่ตนเองเกี่ยวข้องกล่าวไว้ชัดเจนอยู่ในระดับปานกลางมากกว่ารายการอื่นๆ อาจารย์ใช้วิธีสอนโดยฝึกปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และใช้วิธีการสัมมนา การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การศึกษานอกสถานที่อยู่ในระดับน้อย อาจารย์ใช้วิธีวัดและประเมินผลโดยการสอบภาคทฤษฎีอยู่ในระดับมาก และไม่มีปัญหาในเรื่องวิธีการวัดและประเมินผลสำหรับนักศึกษามีความเห็นว่าคุณเองได้รับความรู้และทักษะจากวิชาเอกอยู่ในระดับมาก ได้รับการวัดและประเมินผลโดยวิธีการสอบภาคทฤษฎี กิจกรรมการเรียนการสอนที่เป็นการอภิปราย การสัมมนา การฝึกปฏิบัติ การเชิญ

วิทยาการมาบรรยาย การศึกษานอกสถานที่อยู่ในระดับน้อย

สมหญิง จันทุไทย (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกพลศึกษาของสภาการฝึกหัดครู (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2524 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ความมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องตามแนวการจำแนกความมุ่งหมายการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย แต่เน้นในด้านจิตพิสัยมากที่สุด ความมุ่งหมายของหลักสูตรบางข้อยังไม่เหมาะสมในด้านการใช้ภาษา ควรปรับปรุงความมุ่งหมายให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ด้านปัจจัยเบื้องต้น ปัจจัยที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เพราะอุปกรณ์การเรียนการสอนมีค่อนข้างน้อยและมีไม่ครบตามหลักสูตร ด้านกระบวนการ กระบวนการของหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมในด้านการสอนของอาจารย์ แต่ในด้านการเรียนของนักศึกษายังไม่เหมาะสมเท่าที่ควรเพราะนักศึกษามีลักษณะเป็นผู้รับมีการซักถาม และแสดงความคิดเห็นน้อย การวัดและการประเมินผลโดยรวมมีความเหมาะสม แต่มีบางเรื่องที่ต้องปรับปรุง ด้านผลผลิต บัณฑิตโดยรวมมีความเหมาะสม แต่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตยังมีความต้องการให้บัณฑิตมีคุณสมบัติสูงกว่าที่เป็นจริง

สมสมร เทพนาโสมนัสส์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก และมีความชัดเจนของภาษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โครงสร้างของหลักสูตรส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตและเนื้อหารายวิชา มีประโยชน์และมีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพระดับปานกลางค่อนข้างมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาเขตส่วนใหญ่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านกระบวนการ การจัดการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผลโดยทั่วไปมีความเหมาะสมอยู่ในปานกลางระดับค่อนข้างมาก ยกเว้นบรรยากาศการเรียนภาคทฤษฎี การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล และการปรับปรุงการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสมปานกลางค่อนข้างน้อย ด้านผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณลักษณะด้านวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายของ

หลักสูตรค่อนข้างมาก

อัจจิมา สวัสดิ์ชีวิน (2532: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์และการละคร ระดับอนุปริญญา ของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2528 ผลการวิจัยพบว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องตามแนวการจำแนก จุดมุ่งหมายของการศึกษาของบลูมทั้ง 3 ด้าน คือพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย สำหรับภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย แต่จุดมุ่งหมายยังไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ด้านปัจจัยเบื้องต้น โครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิต ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะ ด้าน ปรับปรุงชั่วโมงในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของหมวดวิชาเฉพาะด้าน เนื้อหาของหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนและกว้างมาก อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัย ตำราเรียนมีน้อย ไม่เพียงพอสำหรับการค้นคว้า สถานที่เรียนยังไม่เหมาะสมต้องปรับปรุง ด้านกระบวนการ อาจารย์มีความเห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในด้านการสอน แต่นักศึกษาเห็นว่ายังไม่เหมาะสม การวัดและการประเมินผลโดยรวมมีความเหมาะสม แต่บางเรื่องต้องปรับปรุง เช่นเกณฑ์ในการให้คะแนนภาคปฏิบัติ ความยุติธรรมในการให้คะแนน ด้านผลผลิตผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติ โดยส่วนรวมมีความเหมาะสมมาก ผู้บังคับบัญชามีความต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

บงยุทธ เกษสาคร (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรธุรกิจ การท่องเที่ยวระดับอนุปริญญาตรีในวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรธุรกิจ การท่องเที่ยวของอาจารย์ผู้สอน ปัญหาที่สำคัญคือ อาจารย์ผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมการสอนได้เต็มที่เท่าที่ควร ด้านการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนคืองบประมาณไม่เพียงพอ ด้านเทคนิค และวิธีสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลการเรียนคือ ขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการสอนแผนใหม่และระเบียบวิธีวัดและประเมินผล

สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ในด้าน ความชัดเจนควรปรับปรุงให้มีเอกลักษณ์วิชาชีพเฉพาะตัวมากขึ้น โครงสร้างของหลักสูตรควร

ปรับปรุงวิชาพื้นฐานเฉพาะด้านและวิชาพื้นฐานทั่วไป ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนในหลักสูตรครบทุกข้อ ควรเพิ่มรายวิชาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ และเนื้อหาวิชายังมีความซ้ำซ้อนอยู่มาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น ปัจจัยที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งได้แก่อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียนยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควรทั้งทางด้านปริมาณ คุณภาพและความสะดวกในการเบิก บิมน หรือรับบริการ ด้านกระบวนการ กระบวนการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควรทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากในชั้นเรียน ควรเพิ่มระยะเวลาการฝึกงานให้มากขึ้น การวัดและประเมินผลยังขาดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน โดบเฉพาะในด้านหลักการและมาตรฐานที่ชัดเจน และมุ่งเน้นวัดความจำและเนื้อหามากกว่าความคิดสร้างสรรค์ ด้านผลผลิต ผู้ใช้บัณฑิตภาคีรัฐบาลมีความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตเกือบทุกคุณสมบัติเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนมีความต้องการเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตเพียงบางคุณสมบัติ และให้มีคุณสมบัติเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเช่นเดียวกับภาคีรัฐบาล

วิจิต บัวแก้วและคนอื่น ๆ (2535 : บทคัดย่อ, 70 - 74) ทำการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีไฟฟ้าอุตสาหกรรมของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พุทธศักราช 2527 โดยใช้แบบจำลองชิปประเมิน 4 ด้าน ผลการวิจัยสรุปว่า ด้านบริบทคือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพบว่า นักศึกษาเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมุ่งให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถจากการศึกษาไปประกอบอาชีพในรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการมีความเหมาะสมน้อย ส่วนอาจารย์และผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น คือปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนและด้านกระบวนการ คือกระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลพบว่า อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก แต่นักศึกษาเห็นว่า มีความเหมาะสมน้อย ทางด้านผลผลิต คือคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่าทั้งผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาเห็นว่า มีความเหมาะสมมาก ส่วนความต้องการของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษานั้น เป็นที่ต้องการของผู้บังคับบัญชามาก

อาภากร บุญสม (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับ

ปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านบริบท ความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้ทันสมัย ด้านปัจจัยเบื้องต้นมีความเห็นเกี่ยวกับ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียนที่ใช้ในหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางเนื่องจากงบประมาณมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนได้เพียงพอความต้องการของผู้เรียน ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ เป็นวิชาที่เน้นการเรียนในภาคปฏิบัติเพื่อให้ นักศึกษา ได้รับความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านผลผลิต เห็นว่าประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก เนื่องจากสามารถปฏิบัติงานด้านเลขานุการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพึงพอใจในลักษณะงาน

เทเลอร์ ได้ประเมินหลักสูตรปริญญาโททางการศึกษาในวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมา โดยสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 75 คน ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ครูใหญ่และผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ด้านวิชาเฉพาะควรเพิ่มเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ และเพิ่มรายวิชาวิธีการสอนวิชาเฉพาะด้วย ด้านวิชาการศึกษาทั่วไป ควรปรับปรุงโดยเพิ่มเนื้อหาบางส่วน เพื่อให้สามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริงและตัดเนื้อหาบางส่วนที่ไม่เหมาะสม หรือซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่นออกไป ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาที่สนใจ การบริหารการแนะแนว และการให้คำปรึกษา การบริหารห้องสมุด การเตรียมตัวเพื่อทำวิจัยอยู่ในขั้นพอใจ (Taylor, 1963 : 3806 - A)

ในปี ค.ศ.1983 เคลลี ได้ประเมินหลักสูตรของโครงการการศึกษาวิชาชีพของวิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยอาร์แคนซอร์ โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้แก่ผู้ที่จบการศึกษาระหว่างปี 1976 - 1970 พบว่า

- (1) มากกว่าครึ่งของจำนวนผู้ตอบไม่พอใจในหลักสูตรที่เป็นอยู่
- (2) ผู้ตอบมีความต้องการให้วิทยาลัยทบทวนกระบวนการคัดเลือกเข้ารับการศึกษ และกระบวนการนิเทศ
- (3) โดยทั่วไปผู้รับการศึกษา มีความพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษา (Kelley.

1983 : 1706 - A)

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร สรุปได้ว่า ผลการศึกษา มีทั้งลักษณะที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน ส่วนที่คล้ายคลึงกันคือ ผลผลิตสามารถบรรลุจุดหมาย ของหลักสูตร ส่วนทางด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการเรียนการสอน มีทั้งข้อดี และข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการประเมินโดยอาศัยแบบจำลองชิป

3. โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี

โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วน หน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	40 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	10 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	10 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	10 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10 หน่วยกิต
2. . หมวดวิชา เฉพาะด้าน	95 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	73 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15 หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
3. หมวดวิชา เลือก เสรี	10 หน่วยกิต

รายละเอียดของหลักสูตรแสดงไว้ในภาคผนวก ข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ระดับปริญญาตรี พุทธศักราช 2536 ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงเป็นแนวทางในการประเมิน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ สถาบันราชภัฏที่เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์จำนวน 4 แห่ง คือ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันราชภัฏธนบุรี ได้แก่อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ หัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 16 คน อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจำนวน 20 คน นักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3 จำนวน 150 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2535 และ 2536 จำนวน 150 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 150 คน รวมประชากรทั้งหมด 486 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจิจและมอร์แกน (เชิดศักดิ์ โมวาสินทร์. 2532 : 50 ; อ้างอิงมาจาก Krejice and Morgan. 1970 : 608) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ผู้บริหาร ประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ หัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 16 คน เก็บรวบรวมได้จริง 12 คน อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 20 คน เก็บรวบรวมได้จริง 16 คน นักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวชั้นปีที่ 3 จำนวน 108 คน เก็บรวบรวมได้จริง 105 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2535 และ 2536 จำนวน 108 คน เก็บรวบรวมได้จริง 96 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตจำนวน 108 คนเก็บรวบรวมได้จริง 92 คน รวมจำนวนทั้งหมดที่เก็บรวบรวมได้ 321 คนแล้วจึงดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและ เก็บรวบรวมได้จริงจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	เก็บรวบรวมได้จริง
ผู้บริหาร	16	16	12
อาจารย์	20	20	16
นักศึกษา	150	108	105
บัณฑิต	150	108	96
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	150	108	92
รวม	486	360	321

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปี 2535 และ 2536 ต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตร และการประเมินหลักสูตร เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างเกณฑ์การประเมินหลักสูตรและแบบสอบถาม

2. นำเกณฑ์การประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน พิจารณาแก้ไข เกณฑ์ที่ผ่านการพิจารณาแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงและใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการควบคุม ปรินซิพัล และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน ตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์ ผู้สอนนักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 3 คน นักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวชั้นปีที่ 3 ของสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จำนวน 20 คน บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 30 คน ซึ่งมีได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัค (Cronbach) ปรากฏว่าแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 แบบสอบถามสำหรับ นักศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตได้ค่าความเชื่อมั่น 0.91 แบบสอบถาม สำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือก และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) สร้าง ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) ถามครอบคลุมองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร

เกณฑ์ความสำคัญของคำถามและคะแนน

ในการกำหนดค่าลำดับความสำคัญของคำถามแต่ละข้อ ผู้วิจัยกำหนดค่าลำดับความสำคัญตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีค่าความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีค่าความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีค่าความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีค่าความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีค่าความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาคุณลักษณะความต่อเนื่องของคะแนนกำหนดเป็นแนวเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.55 - 5.00 หมายถึงเหมาะสมมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.55 - 4.54 หมายถึงเหมาะสมมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.55 - 3.54 หมายถึงเหมาะสมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.55 - 2.54 หมายถึงเหมาะสมน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.54 หมายถึงเหมาะสมน้อยที่สุด
- (Best. 1981 : 179 -187)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. ขอเอกสารหลักสูตรจากกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ และสร้างแบบสอบถาม
2. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดีสถาบันราชภัฏที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และบัณฑิต

3. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม พร้อมทั้งหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ผู้วิจัยนำไปส่งและขอรับคืนด้วยตนเอง

4. แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม พร้อมทั้งหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยโดยทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้ส่งกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยสอดซองและดวงตราไปรษณียากร พร้อมทั้งจำหน่ายซองให้ผู้วิจัยเรียบร้อย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางจำนวน พร้อมทั้งบรรยายประกอบตาราง
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มาตรวจให้คะแนนในแต่ละข้อ และรวมคะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้านแยกตามประชากรทั้งหมด 5 กลุ่ม
3. สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้วิธีจัดหมวดหมู่ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นทั่วไป แล้วนำเสนอในแต่ละด้าน

สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 อัตราส่วนร้อยละ (Percentage Rates) ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

(ประกอบ กรรณสูตร. 2535 : 65)

1.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

f แทน ความถี่

fx แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

N แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลทั้งหมด

(Ferguson. 1981 :49)

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx'^2 - (\sum fx')^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum fx'^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนนยกกำลังสอง

$(\sum fx')^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 :68)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า

(α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{s_1^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

s_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(Cronbach. 1981 :161)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Sciences) ในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของแต่ละข้อคำถาม สำหรับแบบสอบถามปลายเปิดแต่ละด้าน ผู้วิจัยนำมาจัดหมวดหมู่และข้อเสนอแนะทั่วไปแล้วนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ เพื่อความสะดวกและเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอ คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่สถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียนการสอน และสถานที่เรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิต ได้แก่ คุณสมบัติของบัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัว

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร อาจารย์จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานในสถาบัน วุฒิต่างการศึกษา และตำแหน่งในปัจจุบัน

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	6	50.00	6	37.50
หญิง	6	50.00	10	62.50
อายุ				
21 - 30 ปี	-	-	3	18.80
31 - 40 ปี	-	-	5	31.20
41 - 50 ปี	7	58.30	6	37.50
51 ปีขึ้นไป	5	41.70	2	12.50

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงานในสถาบันราชภัฏ				
ต่ำกว่า 5 ปี	-	-	6	37.40
5 - 10 ปี	-	-	4	25.00
11 - 15 ปี	-	-	3	18.80
16 ปีขึ้นไป	12	100.00	2	12.50
วุฒิทางการศึกษาสูงสุด				
ปริญญาตรี	1	8.30	4	25.00
ปริญญาโท	8	66.70	11	68.70
ปริญญาเอก	3	25.00	1	6.30
ตำแหน่งในปัจจุบัน				
อธิการบดี	2	16.70	-	-
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	3	25.00	-	-
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ	3	25.00	-	-
หัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	4	33.30	-	-
รองหัวหน้าคณบดี	-	-	2	12.50
หัวหน้าภาควิชา	-	-	1	6.30
หัวหน้าฝ่าย	-	-	2	12.50
ไม่มีตำแหน่งบริหาร	-	-	8	50.00
อื่น ๆ	-	-	3	18.80

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเป็นเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.30 รองลงมามีอายุ 51 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.70 สำหรับประสบการณ์ในการทำงานในสถาบันราชภัฏผู้บริหารทั้งหมดมีประสบการณ์ในการทำงานเกิน 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนวุฒิทางการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 66.70 รองลงมาคือระดับปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 8.30 ส่วนตำแหน่งในปัจจุบันพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่ง หัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 32.30 รองลงมาได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และคณบดีคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 25.00

อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ในโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นหญิงร้อยละ 62.50 เป็นชายร้อยละ 37.50 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.20 ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.40 รองลงมาคือ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 68.70 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งบริหารในสถาบันคิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมามีตำแหน่งบริหาร เช่น เลขาคณะ คิดเป็นร้อยละ 18.00

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา จำแนกตามเพศ เกรดเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในขณะที่
ศึกษาในสถาบัน/ เดือน พื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว สาเหตุที่เลือกเรียน
โปรแกรมวิชานี้ ความคิดเห็นต่อวิชา เอก เหตุผลที่ชอบเรียนและไม่ชอบเรียน

ข้อมูลทั่วไป	นักศึกษา N = 105	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	20.00
หญิง	84	80.00
เกรดเฉลี่ย		
ต่ำกว่า 2.00	1	1.00
2.00 - 2.49	27	25.70
2.50 - 2.99	47	44.80
3.00 - 3.24	21	20.00
3.25 ขึ้นไป	9	8.60
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดขณะศึกษาในสถาบัน/เดือน		
ต่ำกว่า 2,000	15	14.30
2,001 - 4,000	78	74.30
4,001 - 6,000	7	6.70
6,001 ขึ้นไป	5	4.80

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	นักศึกษา N = 105	
	จำนวน	ร้อยละ
พื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อนเข้ามศึกษา		
มี	22	21.00
ไม่มี	83	79.00
สาเหตุที่เลือกเรียนโปรแกรมวิชานี้		
เลือกตามเพื่อน	3	2.90
เลือกเพราะคาดว่าจะมีโอกาหางานทำได้ง่าย	41	39.00
เลือกเพราะสนใจ มีความสามารถและมีความถนัดทางด้านนี้	43	41.00
เลือกตามความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง	5	4.80
อื่น ๆ	13	12.40
ความคิดเห็นต่อวิชาเอกนี้		
ชอบ	98	93.30
ไม่ชอบ	7	6.70
เหตุผลที่ชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
มีความสามารถและความถนัดในวิชาชีพนี้	20	19.00
มีโอกาสดำเนินกิจกรรมหรือปฏิบัติงานจริง	54	51.40
ผู้ปกครองสนับสนุนในการเรียนโปรแกรมวิชานี้	27	25.70
วิชานี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ	38	36.20
มีใจรักและสนใจในงานด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	73	69.50
อื่น ๆ	8	7.60

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	นักศึกษา N = 105	
	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่ไม่ชอบเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
ไม่มีความสนใจความสามารถและความถนัดในวิชาชีพนี้	1	1.00
ไม่มีความรู้ด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมาก่อน	3	2.90
ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในการเรียนโปรแกรมวิชานี้	-	-
สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก	4	3.80
อื่น ๆ	1	1.00

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเป็นหญิงร้อยละ 80.00 เป็นชายร้อยละ 20.00 ส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ย 2.50-2.99 คิดเป็นร้อยละ 44.80 รองลงมาเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.49 คิดเป็นร้อยละ 25.70 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในขณะที่ศึกษาในสถาบัน ต่อเดือน 2,001-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.30 รองลงมาคือต่ำกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.30 สำหรับพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อนเข้ามาศึกษาโปรแกรมวิชานี้ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 79.00 ที่มีพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 21.00 สำหรับการเลือกวิชาเอกนั้น พบว่าส่วนใหญ่เลือกเพราะสนใจ มีความสามารถและมีความถนัดทางด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมาเลือกเพราะคาดว่าจะมีโอกาหางานทำได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 39.00 สำหรับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อโปรแกรมวิชานี้ พบว่าส่วนใหญ่นักศึกษามีความชอบ คิดเป็นร้อยละ 93.30 ที่ไม่ชอบคิดเป็นร้อยละ 6.70 ส่วนเหตุผลที่ชอบเรียนนั้นพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มิชอบใจรักและสนใจในงานด้านนี้คิดเป็นร้อยละ 69.50 รองลงมาคือมีโอกาสได้ฝึกทักษะหรือปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 51.40 ส่วนเหตุผลที่ไม่ชอบเรียนนั้นพบว่า เพราะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก คิดเป็นร้อยละ 3.80 รองลงมาคือไม่มีความรู้ทางด้านนี้มาก่อน และเหตุผลอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.90

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต จำนวนความเพศ อาชีพ สภาพการทำงาน สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ระยะเวลาในการหางานทำ ปัญหาที่พบในการหางาน ประวัติการทำงาน สาเหตุที่ไม่พอใจในงานที่ทำ ปัญหาในการปฏิบัติงาน

ข้อมูลทั่วไป	บัณฑิต N = 96	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	29	30.20
หญิง	67	69.80
อาชีพ		
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8	8.30
ลูกจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน	68	70.80
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	12	12.50
อื่น ๆ	8	8.30
สภาพการทำงาน		
ยังไม่ทำงาน	8	8.30
มีงานทำแล้ว	88	91.70
สาเหตุที่ยังไม่ทำงาน (ไม่ต้องตอบข้อต่อไป)		
ยังหางานทำไม่ได้	3	3.10
กำลังรอห้คำตอบจากหน่วยงาน	2	2.10
กำลังศึกษาต่อ	2	2.10
อื่น ๆ	1	1.05

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	บัณฑิต N = 96	
	จำนวน	ร้อยละ
ถ้าทำงานแล้ว รายได้ที่ได้รับต่อเดือน		
ต่ำกว่า 6,000 บาท	6	6.30
6,001 - 10,000 บาท	49	51.00
10,001 - 15,000 บาท	28	29.20
15,000 บาทขึ้นไป	5	5.20
ระยะเวลาที่ใช้ในการหางานทำ		
เป็นงานที่ทำอยู่ระหว่างเป็นนักศึกษา	29	30.20
ภายใน 1 เดือน	27	28.10
1 - 6 เดือน	20	20.80
6 เดือนขึ้นไป	12	11.80
ในการหางานทำ		
พบปัญหา	57	59.40
ไม่พบปัญหา	31	32.30
ปัญหาที่พบในการหางานทำ		
ไม่ทราบแหล่งงาน	4	4.20
ต้องลัดคิวในการสมัครงาน	10	10.40
มีการเล่นพรรคหรือทุจริต	19	19.80
สอบเข้าไม่ได้	8	8.30
ผู้ว่าจ้างตั้งเงื่อนไขผูกมัดมากเกินไป	11	11.50

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	บัณฑิต N = 96	
	จำนวน	ร้อยละ
เงินเดือนหรือค่าตอบแทนน้อย	34	35.40
ขาดคุณสมบัติเฉพาะที่หน่วยงานหรือผู้ว่าจ้างต้องการ	10	10.40
หน่วยงานไม่ทราบว่าสถาบันฯได้เปิดสอนสาขาวิชาการอื่น	28	29.20
อื่น ๆ	10	10.40
ประวัติการทำงาน		
ไม่เคยเปลี่ยน	30	31.30
เปลี่ยนมาหลายครั้ง	58	60.50
สาเหตุที่ไม่พอใจในงานที่ทำ		
ค่าตอบแทนน้อย	17	17.70
ความมั่นคงก้าวหน้าน้อย	13	13.50
ระบบงานไม่ดี	17	17.70
การคมนาคมไม่สะดวก	7	7.30
ผู้บริหาร/ผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือ	11	11.50
อื่น ๆ	8	8.30
ปัญหาในการปฏิบัติงาน		
ขาดทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน	36	37.50
ทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา	37	38.50
มีปัญหากับผู้บริหารหรือผู้ร่วมงาน	19	19.80
อื่น ๆ	18	18.80

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.80 เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 30.20 ส่วนใหญ่บัณฑิตทำงานในบริษัทเอกชนคิดเป็นร้อยละ 78.80 รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนใหญ่แล้วบัณฑิต มีรายได้อยู่ระหว่าง 6,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมาอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.20 ส่วนใหญ่แล้วบัณฑิตมีงานทำแล้วคิดเป็นร้อยละ 91.70 ยังไม่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 8.30 สาเหตุที่ยังไม่ทำงานเนื่องจากยังหางานทำไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 3.10 ที่เหลือกำลังศึกษาต่อ และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 2.10 ส่วนใหญ่แล้วงานที่บัณฑิตทำเป็นงานที่ทำอยู่ระหว่างเป็นนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 30.20 ที่เหลือใช้เวลาในการหางานทำ 1-6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 28.10 ในการหางานทำนั้นส่วนใหญ่แล้วพบปัญหาคิดเป็นร้อยละ 59.40 ไม่พบปัญหาคิดเป็นร้อยละ 32.30 ส่วนประวัติการทำงานนั้น พบว่าส่วนใหญ่แล้วมีการเปลี่ยนงานมาหลายครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.50 ที่ไม่เคยเปลี่ยนงานคิดเป็นร้อยละ 31.30 สาเหตุที่ไม่พอใจในงานที่ทำ เนื่องจากคำตอบบนน้อยและระบบงานไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 17.70 รองลงมาความมั่นคงก้าวหน้าน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.50 ปัญหาในการปฏิบัติงานคือทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา คิดเป็นร้อยละ 70.80 รองลงมามีปัญหากับผู้บริหารหรือผู้ร่วมงานคิดเป็นร้อยละ 12.50

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวนตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา
ประสบการณ์ในการทำงาน ประเภทขององค์กร ระยะ เวลาที่รู้จักกับบัณฑิต

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต N =92	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	43	46.70
หญิง	49	53.30
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	12	13.00
25 - 35 ปี	51	55.50
36 - 45 ปี	22	23.90
46 ปีขึ้นไป	7	7.60
วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา	15	16.60
อนุปริญญา	6	6.50
ปริญญาตรี	51	55.40
สูงกว่าปริญญาตรี	20	21.70
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	18	19.60
5 - 10 ปี	32	34.80
11 - 15 ปี	20	21.70
มากกว่า 15 ปี	22	23.90

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต N =92	
	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทขององค์กร		
รัฐบาล	-	-
เอกชน	76	82.60
รัฐวิสาหกิจ	7	7.60
อื่น ๆ	9	9.80
ระยะเวลาการรู้จักกับบัณฑิต		
น้อยกว่า 1 ปี	24	26.10
1 - 2 ปี	41	44.60
3 - 4 ปี	13	14.10
มากกว่า 4 ปี	14	15.20

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 53.30 เป็นเพศชายร้อยละ 46.70 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.50 รองลงมามีอายุ 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.90 สำหรับวุฒิทางการศึกษานั้นพบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.40 รองลงมาคือสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 21.70 ส่วนประสบการณ์ในการทำงานนั้น พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.80 รองลงมาคือมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.90 สำหรับประเภทขององค์กรนั้นส่วนใหญ่เป็นองค์กรเอกชน คิดเป็นร้อยละ 82.60 รองลงมาคือประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 9.80 ส่วนระยะเวลาที่รู้จัก

กับบัณฑิตนั้นส่วนใหญ่รู้จักกับบัณฑิตเป็นเวลา 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.60 รองลงมาคือน้อยกว่า 1 ปีคิดเป็นร้อยละ 26.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบท

การประเมินบริบท ได้แก่ การวิเคราะห์การประเมินความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร จากแบบสอบถามซึ่งได้จาก ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผลการวิเคราะห์การประเมินบริบทปรากฏดังตารางที่ 6, 7 และ 8

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยและความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของหลักสูตร	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนในด้านภาษา และเข้าใจง่าย.....	3.67	0.65	3.75	0.77	3.45	0.76
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในงานด้าน การท่องเที่ยว.....	3.92	0.79	3.63	0.62	3.57	0.90
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะสามารถนำไป ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวได้.....	3.92	0.67	3.75	0.68	3.73	0.89
4. เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน.....	3.75	0.45	3.50	0.73	3.68	0.84
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	3.50	0.67	3.50	0.63	3.37	0.93

ตาราง 6 (ต่อ)

ความมุ่งหมายของหลักสูตร	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมีปฏิภาณไหวพริบ.....	3.83	0.58	3.50	0.63	3.47	0.96
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อประเทศชาติ.....	3.83	0.39	3.81	0.66	3.57	0.88
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพอิสระที่เกื้อหนุนต่ออาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	4.25	0.62	3.75	0.86	3.75	0.91
9. เหมาะสมที่จะทำให้ได้บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีคุณภาพ..	3.83	0.39	3.56	0.73	3.50	1.04
10. ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพ สังคมและสภาพแวดล้อม.....	3.67	0.78	3.81	0.75	3.70	0.77
11. เหมาะสมที่จะสร้างบัณฑิตระดับปริญญาตรีให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ.....	3.67	0.78	3.56	0.96	3.63	0.75
เฉลี่ยรวม	3.80	0.41	3.65	0.51	3.58	0.66

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมมาก

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้ว ผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้ว มีความเหมาะสมมาก มีเพียงข้อเดียวที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ อาจารย์มีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียง 3 ข้อที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมให้ผู้เรียน มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมมาก มีเพียง 4 ข้อที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนในด้านภาษาและเข้าใจง่าย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ และเหมาะสมที่จะได้บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่าการประเมินบริบทในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าเป็นความเหมาะสมมาก

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	4.08	0.67	3.56	0.73	3.72	0.75
2. การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 40 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	3.67	0.89	3.38	0.62	3.46	0.75
3. การกำหนดให้เรียนในกลุ่มวิชาเนื้อหา 73 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	3.83	0.58	3.62	0.50	3.38	0.87
4. การกำหนดให้เรียนในกลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	3.42	0.90	3.50	0.63	3.42	0.82
5. การกำหนดให้เรียนในกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	3.58	0.90	3.13	0.81	3.31	0.99
6. การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	3.67	0.89	3.44	0.81	3.32	0.88
7. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบันสามารถผลิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรีที่มีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร.....	3.75	0.87	3.50	0.52	3.20	0.91
8. หลักสูตรปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา.....	3.83	0.83	3.56	0.73	3.13	0.94

ตาราง 7 (ต่อ)

โครงสร้างของหลักสูตร	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
9. หลักสูตรปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ.....	3.83	0.94	3.63	0.72	3.24	0.78
เฉลี่ยรวม	3.74	0.67	3.48	0.38	3.35	0.67

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหารมีความเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้วผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียงข้อเดียวที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาวิทยาการจัดการ 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม อาจารย์มีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมปานกลาง มีเพียง 4 ข้อที่มีความเหมาะสมมาก คือ จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิตมีความเหมาะสม การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาเนื้อหา 73 หน่วยกิตมีความเหมาะสม หลักสูตรปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และหลักสูตรปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ส่วนนักศึกษามีความเห็นส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมปานกลาง มีเพียงข้อเดียวที่มีความเหมาะสมมาก คือ จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิต มีความเหมาะสม

สรุปได้ว่าการประเมินบริบทในด้านโครงสร้างของหลักสูตร ผู้บริหารมีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมมาก อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร

เนื้อหาสาระของหลักสูตร	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร.....	3.75	0.87	3.31	0.48	3.26	0.80
2. เนื้อหาวิชาแต่ละวิชาโดยทั่วไปมีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต.....	3.75	0.75	3.25	0.45	3.31	0.72
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน.....	3.92	0.67	3.25	0.58	3.26	0.75
4. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....	3.33	0.78	3.25	0.77	3.44	0.73
5. เนื้อหาวิชากระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ.....	3.58	1.08	3.19	0.91	3.31	0.87
6. เนื้อหาวิชาปิดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นและสถานการณ์ปัจจุบัน.....	4.08	0.90	3.63	0.89	3.33	0.79
7. เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน.....	3.92	0.79	3.31	0.70	3.16	0.94
8. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพอิสระ.....	3.83	0.83	3.56	0.73	3.52	1.00
9. หลักสูตรมีเนื้อหาที่น่าสนใจ.....	3.67	0.78	3.56	0.73	3.24	0.85

ตาราง 8 (ต่อ)

เนื้อหาสาระของหลักสูตร	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปถ่ายทอดและบริการสังคมได้.....	3.75	0.62	3.62	0.81	3.50	0.84
เฉลี่ยรวม	3.76	0.56	3.39	0.49	3.33	0.65

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหารมีความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้วผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียงข้อเดียวที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ เนื้อหาส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ อาจารย์มีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมปานกลาง มีเพียง 4 ข้อที่มีความเหมาะสมมาก คือ เนื้อหาวิชายืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นและสถานการณ์ปัจจุบัน เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ หลักสูตรมีเนื้อหาที่น่าสนใจ และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปถ่ายทอดและบริการสังคมได้ ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่างทุกข้อมีความเหมาะสมปานกลาง

สรุปได้ว่าการประเมินบริบทในด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ผู้บริหารมีความเห็นว่ามีเหมาะสมมาก อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่การวิเคราะห์การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์
คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนเอกสารประกอบการเรียนการสอน
และสถานที่เรียน จากแบบสอบถามซึ่งได้จาก ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผลการวิเคราะห์
การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ดังตารางที่ 9, 10 และ 11

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์

คุณลักษณะของอาจารย์	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. อาจารย์มีความรู้ความสามารถกว้างขวาง แน่นยำ ทันสมัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....	3.50	0.80	3.38	0.62	3.34	0.82
2. อาจารย์สอนเต็มเวลาและครบถ้วนตามหลักสูตร.....	3.33	1.07	3.38	0.62	3.05	0.85
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	3.75	0.62	3.63	0.81	3.22	0.85
4. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	4.08	0.67	3.88	0.81	3.69	0.78
5. มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา.....	4.17	0.72	3.81	0.66	3.48	0.83
6. ให้ความเสมอภาคแก่นักศึกษา.....	4.00	0.60	4.00	0.63	3.23	0.89
7. ปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา.....	3.67	0.78	4.06	0.57	3.28	0.84
8. อาจารย์ให้เกียรตินักศึกษาและรับฟังความคิดเห็นของ นักศึกษา.....	3.83	0.58	3.94	0.68	3.14	0.94

ตาราง 9 (ต่อ)

คุณลักษณะของอาจารย์	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
9. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	4.33	0.78	4.06	0.68	3.48	1.01
10. อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษานอกเวลาเรียนอย่างเต็มที่.....	3.75	0.75	3.63	0.89	2.85	1.04
11. อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ.....	3.83	0.72	4.00	0.73	3.15	0.94
เฉลี่ยรวม	3.84	0.47	3.80	0.52	3.26	0.64

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้วผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียง 2 ข้อที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ อาจารย์มีความรู้ความสามารถกว้างขวาง มั่นยำทันสมัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และอาจารย์สอนเต็มเวลาและครบถ้วนตามหลักสูตร อาจารย์มีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียง 2 ข้อที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ อาจารย์มีความรู้ความสามารถกว้างขวาง มั่นยำทันสมัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และอาจารย์สอนเต็มเวลาและครบถ้วนตามหลักสูตร ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมปานกลาง

มีเพียงข้อเดียวที่มีความเหมาะสมมาก คือ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สรุปได้ว่าการประเมินปัจจัยเบื้องต้นในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ผู้บริหารและอาจารย์ มีความเห็นว่ามีเหมาะสมมาก นักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษา

คุณลักษณะของนักศึกษา	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. มีความกระตือรือร้นเห็นความสำคัญของการศึกษา.....	3.17	0.94	3.50	0.63	3.46	0.73
2. มีความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	3.42	0.79	3.62	0.72	3.33	0.72
3. มีความสามารถในการใช้ภาษา.....	3.42	0.79	3.50	0.63	3.14	0.76
4. มีความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	3.83	0.58	3.63	0.62	3.41	0.88
5. มีความรู้ในเรื่องแหล่งท่องเที่ยว.....	4.00	0.74	3.56	0.51	3.45	0.84
6. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3.92	0.67	3.81	0.66	3.88	0.68
7. มีความรักและศรัทธาในอาชีพ.....	3.67	0.78	3.75	0.77	3.84	0.72
8. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย....	3.67	0.78	3.75	0.77	3.78	0.76
9. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ.....	3.83	0.72	3.69	0.79	3.74	0.77
10. นักศึกษาใช้เวลาว่างในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดซึ่งกันและกัน.....	3.17	0.94	3.31	1.01	3.06	0.79
11. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม.....	3.25	0.97	2.81	0.91	2.85	0.79

คุณลักษณะของนักศึกษา	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
12. นักศึกษามีบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำทางวิชาชีพและวิชาการ.....	3.58	0.79	3.19	0.75	3.21	0.82
เฉลี่ยรวม	3.58	0.66	3.51	0.54	3.43	0.54

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหารมีความเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้วผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียง 5 ข้อที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ มีความกระตือรือร้นเห็นความสำคัญของการศึกษา มีความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีความสามารถในการใช้ภาษา นักศึกษาใช้เวลาว่างในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน และนักศึกษาส่วนใหญ่เข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อาจารย์มีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียง 5 ข้อที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ มีความกระตือรือร้นเห็นความสำคัญของการศึกษา มีความสามารถในการใช้ภาษา นักศึกษาใช้เวลาว่างในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าห้องสมุด เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และนักศึกษามีบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำทางวิชาชีพและวิชาการ ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมปานกลางมีเพียง 4 ข้อที่มีความเหมาะสมมาก คือ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีความรักและศรัทธาในอาชีพ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย และมีคุณธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ

สรุปได้ว่าการประเมินปัจจัยเบื้องต้นในด้านคุณลักษณะของนักศึกษา ผู้บริหารมีความเห็นว่ามี
ความเหมาะสมมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษา เกี่ยวกับ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา เอกสารประกอบการสอน และ
สถานที่เรียน

อุปกรณ์การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ.....	3.17	0.94	2.75	0.93	2.52	.077
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่มีคุณภาพดี.....	3.42	0.67	2.94	0.85	2.55	0.76
3. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย.....	3.75	0.75	2.94	0.93	2.49	0.80
4. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียน การสอน.....	3.42	0.67	2.87	0.89	2.44	0.75
5. เอกสารประกอบการสอนมีคุณภาพและสอดคล้องกับการ เรียนการสอน.....	3.25	0.75	3.00	0.73	2.92	0.73
6. ตำราและ เอกสารเพื่อการค้นคว้าในห้องสมุดมีจำนวน เพียงพอ.....	3.50	0.67	2.81	0.98	2.67	0.82
7. ตำราและ เอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยเหมาะ สมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน.....	3.50	0.80	3.13	1.02	2.72	0.70
8. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านการยืมตำราและ เอกสารเพื่อการค้นคว้าต่าง ๆ.....	3.67	0.65	3.38	0.89	3.01	0.78

ตาราง 11 (ต่อ)

อุปกรณ์การเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
9. เนื้อที่แต่ละห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา	3.58	1.08	3.25	0.93	2.85	0.68
10. การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหา วิชา.....	3.42	0.90	3.25	0.93	2.82	0.85
11. ความสามารถในการใช้สถานที่เพื่อจัดกิจกรรมพิเศษ เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว.....	3.58	1.00	3.44	0.73	2.70	0.90
12. มีการจัดที่นั่งพักหรือที่ทำงานนอกห้องเรียนของนักศึกษา วิชาเอกอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	3.17	1.03	3.25	0.93	2.66	0.85
เฉลี่ยรวม	3.45	0.62	3.08	0.69	2.70	0.57

จากตาราง 11 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราและเอกสารประกอบการสอน และสถานที่เรียน ว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้ว ผู้บริหารมีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมปานกลาง มีเพียง 4 ข้อที่มีความเหมาะสมมาก คือ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย ความสะดวกในการได้รับบริการด้านการพิมพ์ตำราและเอกสารเพื่อการค้นคว้าต่าง ๆ เนื้อที่แต่ละห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา และความสามารถในการใช้สถานที่เพื่อจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อาจารย์มีความเห็นว่าทุกข้อมีความเหมาะสมปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมปานกลาง มีเพียง 3 ข้อที่มีความเหมาะสมน้อย คือ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย และความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน

สรุปได้ว่าการประเมินปัจจัยเบื้องต้นในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการ

การประเมินกระบวนการ ได้แก่การวิเคราะห์การประเมินกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล จากแบบสอบถามซึ่งได้จาก ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผลการวิเคราะห์การประเมินกระบวนการดังตารางที่ 12 และ 13

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. มีการชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมาย ขอบข่ายกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลในชั่วโมงแรกของการสอนอย่างชัดเจน.....	3.75	0.45	3.63	0.72	3.31	0.71
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายรายวิชา.....	4.00	0.60	3.56	0.73	3.19	0.61
3. อาจารย์มีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี.....	3.67	0.65	3.75	0.68	3.25	0.70
4. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม.....	3.67	0.65	3.38	0.62	3.02	0.72
5. อาจารย์ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....	3.67	0.49	3.62	0.62	3.17	0.61
6. มีการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม.....	3.83	0.58	3.81	0.54	3.19	0.87
7. อาจารย์มีวิธีการชักจูงนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน.....	3.83	0.72	3.69	0.60	3.06	0.81
8. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองในชั้นเรียน.....	3.67	0.65	3.69	0.48	3.11	0.84
9. มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือในชั้นเรียน.....	3.83	0.72	3.44	0.81	2.92	0.93
10. มีการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทั่วไประหว่างการเรียนการสอนในเวลาเรียน.....	3.67	0.65	3.38	0.62	3.31	0.91

ตาราง 12 (ต่อ)

กระบวนการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
11. การฝึกงานนอกสถานศึกษาสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน	4.25	0.75	3.94	0.77	3.33	0.96
เฉลี่ยรวม	3.80	0.39	3.63	0.47	3.17	0.59

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้ว ผู้บริหารมีความเห็นว่าทุกข้อมีความเหมาะสมมาก อาจารย์มีความเห็นว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมมาก มีเพียง 3 ข้อที่มีความเหมาะสมปานกลาง คือ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือในชั้นเรียน และมีการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทั่วไประหว่างการเรียนการสอนในเวลาเรียน ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าทุกข้อมีความเหมาะสมปานกลาง

สรุปได้ว่าการประเมินกระบวนการในด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก นักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร เกี่ยวกับ
การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล	ผู้บริหาร N = 12		อาจารย์ N = 16		นักศึกษา N = 105	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การวางแผนท้การวัด และการประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....	3.67	0.49	3.56	0.51	3.31	0.59
2. การให้คะแนนมีหลักการและมาตรฐานที่ชัดเจน.....	3.83	0.58	3.69	0.70	3.13	0.79
3. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาอย่างเหมาะสม.....	3.83	0.72	3.88	0.50	3.29	0.79
4. ผู้สอนนำผลจากการวัดและการประเมินผลมาปรับการเรียนการสอน.....	3.58	0.79	3.38	0.62	3.13	0.79
5. การประเมินผลการเรียนการสอนมีความยุติธรรม.....	3.83	0.58	3.87	0.62	3.08	0.81
6. การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายรายวิชา.....	3.83	0.58	3.62	0.50	3.30	0.70
7. การประเมินผลการเรียนการสอนใช้หลักการและแนวทางเดียวกัน.....	3.67	0.78	3.62	0.50	3.23	0.68
เฉลี่ยรวม	3.75	0.55	3.66	0.46	3.22	0.60

จากตาราง 13 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว ผู้บริหาร อาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้ว ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นว่าทุกข้อมีความเหมาะสมมาก ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าทุกข้อมีความเหมาะสมปานกลาง

สรุปได้ว่าการประเมินกระบวนการในด้านการวัดและการประเมินผล ผู้บริหาร อาจารย์ มีความเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก นักศึกษามีความเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิต

การประเมินผลผลิต ได้แก่ การวิเคราะห์คุณสมบัติของบัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จากแบบสอบถามซึ่งได้จากผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ผลการวิเคราะห์การประเมินผลผลิตดังตารางที่ 14

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เกี่ยวกับ คุณสมบัติของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

คุณสมบัติของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	บัณฑิต N = 96		ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิต N = 92	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. มีความรู้ในวิชาพื้นฐาน.....	3.29	0.66	3.53	0.69
2. มีความรู้ในวิชาเฉพาะด้านการท่องเที่ยว.....	3.60	0.73	3.73	0.70
3. มีความรู้ในการใช้ภาษาต่างประเทศ.....	3.41	0.79	3.61	0.76
4. ความสามารถในการปฏิบัติงานสำนักงาน.....	3.49	0.74	3.93	0.61
5. ความสามารถในการทำงานด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	3.51	0.91	3.59	0.95
6. มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และทันตามกำหนด.....	4.05	0.73	4.14	0.79
7. ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย.....	4.25	0.70	4.30	0.64
8. มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า.....	3.76	0.83	3.77	0.70
9. มีความรู้ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม.....	2.85	0.77	3.23	0.71

ตาราง 14 (ต่อ)

คุณสมบัติของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต	บัณฑิต		ผู้บังคับบัญชา ของบัณฑิต	
	N = 96		N = 92	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
10. สามารถนำความรู้ทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้.....	3.44	0.98	3.42	0.71
11. มีความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาการและทางวิชาชีพ ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	3.33	0.97	3.60	0.66
12. ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม.....	3.67	0.84	3.76	0.79
13. เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์.....	3.60	0.77	3.97	0.76
14. ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทำงานร่วมกับผู้อื่นได้.....	4.33	0.66	4.26	0.64
15. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมได้.....	4.10	0.69	4.24	0.62
16. มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....	4.04	0.71	4.08	0.70
17. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	3.74	0.76	3.79	0.70
18. ศึกษาและติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ..	3.45	0.78	3.77	0.80
19. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....	4.22	0.68	4.21	0.60
20. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ.....	4.13	0.73	4.13	0.65
21. การวางตัวและแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ.....	3.95	0.73	4.03	0.75
22. ให้ความเคารพและยอมรับในสิทธิของผู้อื่น.....	4.33	0.59	4.30	0.55
23. ความสามารถในการเสนอแนะแนวความคิดหรือหาวิธีการ ใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา.....	3.76	0.66	3.67	0.85
เฉลี่ยรวม	3.65	0.40	3.87	0.40

จากตาราง 14 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมแล้ว บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มีความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่มีความเหมาะสมมาก

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรายข้อแล้วบัณฑิตมีความเห็นว่า ส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมมาก มีเพียง 8 ข้อ ที่มีความเหมาะสมปานกลางได้แก่ มีความรู้ในวิชาพื้นฐาน มีความรู้ในการใช้ภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการปฏิบัติงานสำนักงาน ความสามารถในการทำงานด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สามารถนำความรู้ทางอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ มีความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ศึกษาและติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ ส่วนผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นว่าส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมมาก มีเพียง 2 ข้อ ที่มีความเหมาะสมปานกลาง ได้แก่มีความรู้ในวิชาพื้นฐาน มีความรู้ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

สรุปได้ว่า การประเมินผลผลิตในด้านคุณสมบัติของบัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมมาก

ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ยรวมของคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมิน
ของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา จากตาราง 6 ถึงตาราง 14

การประเมิน	$\bar{X}$	S
1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร.....	3.61	0.62
2. โครงสร้างของหลักสูตร.....	3.40	0.64
3. เนื้อหาสาระของหลักสูตร.....	3.37	0.62
4. คุณลักษณะของอาจารย์.....	3.38	0.61
5. คุณลักษณะของนักศึกษา.....	3.45	0.55
6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเอกสารประกอบการสอน สถานที่เรียน	2.81	0.59
7. กระบวนการเรียนการสอน.....	3.28	0.56
8. การวัดและการประเมินผล.....	3.32	0.58
9. คุณสมบัติของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต.....	3.76	0.40

จากตาราง 15 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการประเมินของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีความเหมาะสมมากได้แก่ ความมุ่งหมายของหลักสูตร และคุณสมบัติของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต มีความเหมาะสมปานกลางได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณลักษณะของลักษณะอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเอกสารประกอบการสอน สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตร จากคำถามปลายเปิดของผู้บริหาร
อาจารย์และนักศึกษา ดังตารางที่ 16,17

ตาราง 16 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อ
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตามลำดับความถี่ และร้อยละ
จากแบบสอบถามทั้งหมด 144 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 133 ฉบับ

ลำดับที่	ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1.	ควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้น	21	15.78
2.	ควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสถานที่เรียนให้มากขึ้น	19	14.29
3.	ควรปรับปรุงคุณลักษณะของอาจารย์ให้เหมาะสม	17	12.78
4.	ควรเพิ่มวิชาทางด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น	10	7.52
5.	สถานที่ฝึกภาคปฏิบัติควรมีให้พอเพียง	8	6.02
6.	ควรเปิดสอนให้ครบตามรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	7	5.26
7.	โครงสร้างหลักสูตรไม่เหมาะสมกับโปรแกรมวิชา	6	4.51
8.	ควรมีการฝึกงานนอกสถานที่ ที่นักศึกษาให้มากขึ้น	5	3.76
9.	ควรมีการอบรมคุณธรรม จริยธรรมในระหว่างการเรียนการสอน	5	3.76
10.	ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น	5	3.76
11.	หลักสูตรน่าสนใจ แต่ทางสถาบันขาดความพร้อมในด้านต่าง ๆ	4	3.01
12.	เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกัน	4	3.01
13.	ควรเพิ่มวิชาทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น	4	3.01
14.	ในการไปทัศนศึกษาทางสถาบันควรช่วยเหลือทางด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	3	2.26
15.	ควรมีวิธีการคัดเลือกนักศึกษาให้เหมาะสม	2	1.51
16.	ควรแยกหลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรมออกจากกัน	2	1.51
17.	ไม่ควรเช็คเวลาเรียนและควรเลิกคะแนนจิตพิสัย	2	1.51

จากตาราง 16 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาตามลำดับความถี่ และร้อยละ พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาส่วนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้น รองลงมาคือ ควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสถานที่เรียนให้มากขึ้น ควรปรับปรุงคุณลักษณะของอาจารย์ให้เหมาะสม ควรเพิ่มวิชาทางด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น ฯลฯ

ตาราง 17 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตที่มีต่อ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตามลำดับความถี่ และร้อยละ จากแบบสอบถามทั้งหมด 216 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 188 ฉบับ

ลำดับที่	ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1.	ควรปรับปรุงบุคลิกภาพและความเชื่อมั่นในตนเอง	8	4.26
2.	ควรเพิ่มวิชาทางด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น	6	3.19
3.	ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	2.66
4.	ควรมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	4	2.13
5.	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้แต่ขาดทักษะทางด้านการปฏิบัติ	4	2.13
6.	ควรมีการผลิตบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวให้มาก ๆ	3	1.56
7.	ควรมีการปลูกฝังคุณธรรม จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	3	1.56
8.	สร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	2	1.06
9.	ควรปลูกฝังให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	2	1.06
10.	ฝึกให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและทำงานเป็นกลุ่มได้	1	0.53

จากตาราง 17 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
 โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตตามลำดับความถี่และร้อยละ
 พบว่า บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตส่วนหนึ่งให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงบุคลิกภาพและ
 ความเชื่อมั่นในตนเองให้มากขึ้น ควรเพิ่มวิชาทางด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น บัณฑิตควรมี
 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้
 ในการดำเนินชีวิตได้แต่ขาดทักษะทางด้านการปฏิบัติ ฯลฯ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์พุทธศักราช 2536

วิธีการดำเนินการค้นคว้า

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) เป็นกรอบในการประเมินดังนี้

1. ประเมินบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร
2. ประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเอกสารประกอบการเรียนการสอน และสถานที่เรียน
3. ประเมินกระบวนการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล
4. ประเมินผลผลิต ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เก็บรวบรวมได้ทั้งหมด 321 คน ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 12 คน อาจารย์จำนวน 16 คน นักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยววิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 105 คน บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยววิทยาลัยรัตนโกสินทร์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535-2536 จำนวน 96 คน

และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต จำนวน 92 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และเติมคำเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน 9 ด้านคือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา เอกสารประกอบการเรียนการสอนและสถานที่เรียน คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และคุณสมบัติของบัณฑิต และความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต และคำถามปลายเปิด (Open-ended questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต โดยแจกแจงความถี่และนำเสนอเป็นตาราง
2. วิเคราะห์แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อและรวม จากคำตอบของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC แล้วประเมินระดับคะแนนเฉลี่ยรายข้อ โดยอาศัยเกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยเป็นแนวทางการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์
3. ประมวลคำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิดของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต โดยแจกแจงความถี่และนำเสนอเป็นตาราง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินบริบท

ตอนที่ 3 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ตอนที่ 4 การประเมินกระบวนการ

ตอนที่ 5 การประเมินผลผลิต

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้บริหาร ผู้บริหารผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 6 คน เพศหญิง 6 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 16 ปีขึ้นไป สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีทุกคนเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโทมากกว่าปริญญาเอก เมื่อจำแนกตำแหน่งทางการบริหารพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่วนอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท และไม่มีตำแหน่งบริหารในสถาบัน

2. นักศึกษา นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.50-2.99 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อนเข้ามาศึกษาในโปรแกรมวิชานี้ ส่วนใหญ่เลือกเรียนเพราะสนใจ มีความสามารถ และมีความถนัดทางด้านนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบเรียนโปรแกรมวิชานี้ เพราะมีใจรักและสนใจในงานด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่วนที่ไม่ชอบเพราะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก

3. บัณฑิต บัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีงานทำแล้ว และทำงานในองค์กรเอกชน มีรายได้อยู่ระหว่าง 6,001-10,000 บาท. เป็นงานที่ทำอยู่ระหว่างเป็นนักศึกษา มีการเปลี่ยนงานหลายครั้ง ปัญหาที่พบในการหางานทำคือต้องลวดูดีในการสมัครงาน งานที่ทำมีค่าตอบแทนน้อย และทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา

4. ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5-10 ปี สำหรับประเภทขององค์กรของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นองค์กรเอกชน ระยะเวลาที่รู้จักกับบัณฑิตพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตรู้จักกับบัณฑิตเป็นเวลา 1-2 ปี

ตอนที่ 2 การประเมินบริบท

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ผลการประเมินบริบทในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏว่า มีความเห็นโดยรวมน่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ในด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย มีความเหมาะสมในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำงาน

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ผลการประเมินบริบทในด้านโครงสร้างของหลักสูตรโดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏว่า ผู้บริหารมีความเห็นโดยรวมน่า โครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ทั้งในการกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิต มีความเหมาะสม จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาเนื้อหา วิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์ วิชาชีพและวิชาเลือกเสรีมีเพียงการกำหนดให้เรียนในวิชาวิทยาการจัดการ 15 หน่วยกิตที่มีความ

เหมาะสมปานกลาง ส่วนอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าง โครงสร้างของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมมาก คือการกำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิต

3. เนื้อหาสาระของหลักสูตร

ผลการประเมินบริบทในด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร โดยผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา ปรากฏว่า ผู้บริหารมีความเห็นโดยรวมว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ทั้งในด้านความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาวิชากับความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน เนื้อหาวิชายืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นและสถานการณ์ปัจจุบัน เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นโดยรวมว่า มีความเหมาะสมปานกลาง และเห็นว่าเนื้อหาวิชามีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานและประกอบอาชีพอิสระได้

ตอนที่ 3 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

1. คุณลักษณะของอาจารย์

ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ โดยผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา ปรากฏว่า ผู้บริหารมีความเห็นโดยรวมว่า คุณลักษณะของอาจารย์มีความเหมาะสมมาก ในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นกันเองให้ความเสมอภาคแก่นักศึกษา อาจารย์ปฏิบัติ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา สนับสนุนให้นักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษานอกเวลาเรียนอย่างเต็มที่ ส่วนนักศึกษามีความเห็นโดยรวมว่า คุณลักษณะของอาจารย์มีความเหมาะสมปานกลาง และเห็นว่าควรจะมีครูผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เฉพาะด้านมาสอน และควรมีเวลาให้นักศึกษาได้ปรึกษานอกเวลาเรียน

2. คุณลักษณะของนักศึกษา

ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ในด้านคุณลักษณะของนักศึกษา โดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏว่า ผู้บริหารมีความเห็นโดยรวมว่า คุณลักษณะของนักศึกษามีความเหมาะสมมาก มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความรู้ในเรื่องแหล่งท่องเที่ยว มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นโดยรวมว่า คุณลักษณะของนักศึกษามีความเหมาะสมปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อแล้ว อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่า คุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความเหมาะสมมากคือ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราและเอกสารประกอบการสอน สถานที่เรียน

ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอน และสถานที่เรียน โดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏว่า

3.1 อุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้บริหารเห็นว่า อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย อาจารย์และนักศึกษา เห็นว่าต้องปรับปรุงอุปกรณ์การเรียนการสอนให้มีความทันสมัย และต้องเพิ่มปริมาณอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ

3.2 ตำราและเอกสารประกอบการเรียนการสอน ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าง เอกสารประกอบการสอนที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ควรเพิ่มตำราและเอกสารต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและทันสมัย เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

3.3 สถานที่เรียนผู้บริหารเห็นว่า ห้องเรียนแต่ละห้องเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่างสามารถใช้สถานที่ เพื่อจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้น้อย ควรจัดสถานที่เรียนให้สอดคล้องกับวิชาที่เรียนควรจัดให้มีที่นั่งพักหรือที่ทำงานนอกห้องเรียน

ตอนที่ 4 การประเมินกระบวนการ

1. กระบวนการเรียนการสอน

ผลการประเมินกระบวนการในด้านการเรียนการสอน โดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นโดยรวมว่ากระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก มีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม สอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษานำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ส่วนนักศึกษามีความเห็นโดยรวมว่า กระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมปานกลาง ควรมีการสอดแทรกความรู้และทักษะนอกเหนือจากในชั้นเรียนด้วย

2. การวัดและการประเมินผล

ผลการประเมินกระบวนการในด้านการวัดและการประเมินผล โดยผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นโดยรวมว่า การวัดและการประเมินผลมีความเหมาะสมมากในทุก ๆ ด้าน นักศึกษามีความเห็นว่าการวัดและการประเมินผล มีความเหมาะสมปานกลาง ขาดการนำผลจากการวัดและการประเมินผลไปปรับปรุงอย่างจริงจัง ขาดความชัดเจนในด้านหลักการและมาตรฐานการวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 5 การประเมินผลผลิต

ผลการประเมินผลผลิต ได้แก่ คุณสมบัติของบัณฑิตในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต โดยบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ปรากฏว่า บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตมีความเห็นโดยรวมว่า มีความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายข้อ แล้วพบว่าส่วนใหญ่แล้วมีความเหมาะสมทั้งในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในด้านจิตพิสัย ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และทันตามกำหนด

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรม
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาตามลำดับความถี่ และร้อยละ พบว่า
ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาส่วนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นการฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้น
ควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และสถานที่เรียนให้มากขึ้น ควรปรับปรุงคุณลักษณะของ
อาจารย์ให้เหมาะสม ควรเพิ่มวิชาทางด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น ฯลฯ ส่วนบัณฑิต
และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตส่วนหนึ่งให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงบุคลิกภาพและความเชื่อมั่น
ในตนเองให้มากขึ้น ควรเพิ่มวิชาทางด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น บัณฑิตควรมีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์และควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ๆ ฯลฯ

อภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ใน
สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ทำให้ได้ข้อมูลที่น่ามาอภิปรายได้ดังนี้

ด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทั้ง 5 ข้อ สอดคล้องกับการกำหนดความมุ่งหมายทางการศึกษา
ของบลูม (Bloom et al. 1981 : 331-337) คือมุ่งพัฒนาผู้เรียนครบทั้ง 3 ด้าน คือพุทธิพิสัย
จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งตรงกับที่สุเมิร คุณานุสร กล่าวไว้ว่า แนวคิดทางการศึกษาเน้น
การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนมากกว่าเน้นการรับรู้หรือจดจำเนื้อหาวิชา ดังนั้นความมุ่งหมาย
ทางการศึกษาหรือหลักสูตรจึงควรที่จะครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างครบถ้วน
ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยโดยมีสัดส่วนที่เหมาะสมหรือสมดุลกันสอดคล้องกับธรรมชาติของ

ผู้เรียน ความมุ่งหมายทางการศึกษาระดับชาติ ความต้องการของชุมชน และสภาพสังคมเพราะในปัจจุบันเน้นการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน และสามารถที่จะปรับตัวได้ในอนาคต (สุมิตร คุณานุกร.2523 : 59) ดังนั้นความมุ่งหมายของหลักสูตรจึงเป็นความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ต้องชัดเจน และมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และฝึกฝนทักษะของวิชาชีพอันเป็นลักษณะของหลักสูตรที่ดี (Neagley and Evan.1957 : 15-16)

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมมาก แสดงให้เห็นว่าการกำหนดความมุ่งหมายที่ชัดเจนจะทำให้สามารถนำไปใช้ได้โดยง่ายและมีประสิทธิภาพ ดังที่ อัจจิมา สวัสดิ์ชีวิน (2532 : 103-104) กล่าวว่าความมุ่งหมายมีส่วนสำคัญมากที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมาย การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรให้มีความชัดเจน จนสามารถมองเห็นแนวทางที่จะนำความมุ่งหมายนั้นไปใช้ได้โดยง่าย บัณฑิตได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเขียนความมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันเน้นความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การมีระเบียบวินัย มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง นิลแก้ว (2530 : 138-139) พบว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นความต้องการของหน่วยงานทางการศึกษาทุกประการ แต่ยังคงขาดบางประการที่เป็นความต้องการของหน่วยงานแต่หลักสูตรมิได้ระบุไว้ คือความรู้ความสามารถในการใช้สถิติ วิเคราะห์และการวิจัยและคุณลักษณะทางด้านคุณธรรม เช่นการมีมนุษยสัมพันธ์และการเอาจริงเอาง้อในการทำงานซึ่งงานทางด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาเป็นงานที่ค่อนข้างหนัก ต้องให้บุคคลที่มีใจรักและเอาจริงเอาง้อในการทำงานอย่างแท้จริงจึงเป็นลักษณะที่ควรระบุไว้ในความมุ่งหมายของหลักสูตรและผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบไม่ควรละเลย

2. โครงสร้างของหลักสูตร

จากการประเมินของผู้บริหาร มีความเห็นว่าโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมมาก ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน และหมวดวิชาเลือกเสรี สำหรับจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความชำนาญและเกิดทักษะ สามารถบรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมปานกลาง อาจเป็นเพราะไม่

สามารถเปิดสอนได้ครบตามรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒพงษ์ จำ่มวัฒน์ (2536 : 164) กล่าวว่าควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ในวิชาเลือกบังคับและวิชาเลือกเสรี ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และงานวิจัยของ เจริญ จันทนาวัน (2536 : 84) กล่าวว่าสถาบันเปิดวิชาเลือกเสรีไม่หลากหลายเพียงพอตามความต้องการของผู้เรียน

3. เนื้อหาสาระของหลักสูตร

จากการประเมินเนื้อหาสาระของหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้านและหมวดวิชาเลือกเสรี ผู้บริหารมีความเห็นโดยรวมน่า มีความเหมาะสมมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นโดยรวมน่า มีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงเนื้อหาให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ควรเพิ่มวิชาภาษาต่างประเทศ วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาทางด้านปฏิบัติการ สำนักงานให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ จันทนาวัน (2536 : 85) กล่าวว่า เนื้อหาของหลักสูตรยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาขาดความทันสมัย ขาดความน่าสนใจ ขาดความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน ตลอดจนความซ้ำซ้อนกันของเนื้อหา และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรมวิชาการ (2532 : 78) ที่พบว่า เนื้อหาสาระบางรายวิชามีมากเกินไป ซ้ำซ้อนกันและเนื้อหาบางเรื่องไม่สอดคล้องกับความสนใจของแต่ละสภาพท้องถิ่น เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอย่างเห็นได้ชัดมีความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการและระบบสื่อสาร รวมทั้งมีการติดต่อกับประชาคมโลกอย่างกว้างขวาง (แผนการศึกษาแห่งชาติ.2535 : ความนำ) ทำให้เนื้อหาสาระของหลักสูตรต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัย ตรงตามความต้องการของสังคม

ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอนตำรา

เอกสารประกอบการสอน และสถานที่เรียน

1. คุณลักษณะของอาจารย์

การประเมินคุณลักษณะของอาจารย์จากแบบสอบถามพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์มีความ

เห็นโดยรวมน่าเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า คุณลักษณะของอาจารย์มีความเหมาะสมมากในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านจิตพิสัยได้แก่ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา ให้ความเสมอภาคกับนักศึกษา ด้านทักษะพิสัยได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ทางด้านการสอน และทางสถาบันได้เปิดโอกาสให้อาจารย์ศึกษาต่อ อบรม/สัมมนา คุงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยตรงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยงบุทร เกษสาคร (2530 : 152) ที่ว่า สถาบันเปิดโอกาสให้อาจารย์ผู้สอนเข้าอบรมระยะสั้นหรือไปศึกษาคุงานเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้อาจารย์มีโอกาสดได้เพิ่มพูนความรู้ ทราบถึงเทคนิค วิธีการสอนและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้อาจารย์สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความมุ่งหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับ กาญจนาค อุมารักษ์ ได้กล่าวว่า ครูที่มีประสิทธิภาพจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพไปด้วย ครูดีและครูมีประสิทธิภาพต้องไปด้วยกัน ครูดีเน้นที่บุคลิกลักษณะส่วนตัวของครู ส่วนครูที่มีประสิทธิภาพเน้น เรื่องการสอน ครูดีไม่จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพ แต่ครูที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเป็นครูดีด้วย (กาญจนาค อุมารักษ์. 2529 : 168) ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่ อาจารย์มีความเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์เน้นเนื้อหามากกว่าปฏิบัติ อาจารย์ไม่ค่อยมีเวลาให้ คำปรึกษาแก่นักศึกษา และไม่สามารถเปิดสอนได้ครบตามรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. คุณลักษณะของนักศึกษา

การประเมินคุณลักษณะของนักศึกษาจากแบบสอบถามผู้บริหาร มีความเห็นว่มีความเหมาะสมมาก อาจารย์และนักศึกษาเห็นว่มีความเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากการคัดเลือก นักศึกษาเข้ามาเรียนในโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนี้ ควรจะได้มีการกำหนดคุณสมบัติ เฉพาะของนักศึกษา เพื่อให้มีความรู้เพียงพอที่จะศึกษาต่อและไม่แตกต่างกันมากนัก เช่นความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านเช่นทางด้านภาษา และเป็นบุคคลซึ่งมีใจรักทางด้านบริการ มีมนุษยสัมพันธ์

3. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา เอกสารประกอบการเรียนการสอนและสถานที่เรียน

การประเมินอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา เอกสารประกอบการสอน และสถานที่เรียน ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่มีความเหมาะสมปานกลางทั้งในด้านปริมาณ

และคุณภาพ อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย ตำราเรียนและเอกสารประกอบการเรียนการสอนและการค้นคว้ามีน้อย ไม่ทันสมัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียนการสอนและสถานที่เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ควรจะต้องมีความพร้อมมากที่สุด แต่ผลจากการประเมินพบว่ามีความเหมาะสมปานกลาง บางข้อมีความเหมาะสมน้อย แสดงให้เห็นว่า ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียนการสอน และสถานที่เรียนมีความพร้อมน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้น ซึ่งระบุว่า อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนและสถานที่เรียนมีความพร้อมน้อย ความสะดวกในการใช้บริการอุปกรณ์การเรียนการสอน มีน้อย หนังสือ ตำรา วารสาร และสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่มีอยู่ในห้องสมุดยังไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานบางแห่งมีปริมาณไม่เพียงพอกับผู้เรียน (บุญส่ง นิลแก้ว. 2530 : 133 ; สุนีย์ ประสมปลื้ม. 2532 : 171 ; อัจจิมา สวัสดิ์ชีวิน. 2532 : 106) ดังนั้น จึงควรที่จะได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีปริมาณและคุณภาพ และทันสมัย รวมทั้งความสะดวกในการให้บริการมากขึ้น ดังที่งานวิจัยของ สมชัย จรรยาไพบุลย์ (2534 : 96) กล่าวไว้ว่า การใช้หลักสูตรจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องดำเนินแก้ไขปัญหที่สำคัญ คือปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเอกสารหลักสูตร ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และความไม่เพียงพอของอาคารสถานที่

ด้านกระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

1. กระบวนการเรียนการสอนจากการประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นโดยรวมว่า มีความเหมาะสมมาก เพราะในการจัดการเรียนการสอนจะต้องจัดให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียน การที่อาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ทำให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เนื่องจากอาจารย์มุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ เจตคติและการปฏิบัติ เพื่อให้ผลผลิตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพได้ นักศึกษามีความเห็น

มีความเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากในการจัดกระบวนการเรียนการสอนไม่สามารถเปิดสอนได้ตามรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สาเหตุประการหนึ่งเนื่องจากอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียนและสถานที่เรียนมีไม่เพียงพอตามรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2. การวัดและการประเมินผล ผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นโดยรวมน่า มีความเหมาะสมมาก เพราะอาจารย์มีประสบการณ์ในการสอน การวัดและการประเมินผลเป็นอย่างดี นักศึกษามีความเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมหญิง จันทุไทย (2529 : 112-116) พบว่าการวัดและการประเมินผลของอาจารย์และนักศึกษาไม่สอดคล้องกัน นักศึกษาไม่ทราบระเบียบการวัดและการประเมินผล ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานในการวัดและประเมินผล ขาดคู่มือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น เน้นตัวครูเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นควรมีมาตรฐานการวัดผลเป็นอย่างดี เช่น มีคลังข้อสอบมาตรฐาน ส่วนการวัดผลภาคปฏิบัติควรมีหลาย ๆ วิธีเพื่อให้เกิดความเชื่อวชาญจริง ๆ ข้อสอบไม่ควรเน้นความจำ ควรให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นโดยมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำ ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 26,191) กล่าวไว้ว่า การประเมินผลการศึกษา เป็นขบวนการที่แสวงหาวิธีการเรียนการสอนเพื่อไปเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน ให้ปรากฏทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความชำนาญ ตลอดจนทัศนคติ ค่านิยม ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ วิธีการประเมินผลนั้น ควรทำในทัศนะที่กว้างมีความลุ่มลึกพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ การฝึกปฏิบัติ ทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ การสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลาย ๆ ด้าน แต่การประเมินทั้งหลายก็ควรจะมีการกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนว่า จะประเมินอะไร ต้องการให้ได้สิ่งใดจากการประเมินตลอดจนระยะเวลาและข้อจำกัดว่าจะกระทำได้ตามขีดความสามารถแค่ไหน

ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

จากการประเมินแบบสอบถามของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับคุณภาพและความต้องการของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต ในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยส่วนรวมมีความเห็นว่ามีเหมาะสมมาก บัณฑิตมีความเห็นว่า สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ แต่ขาดทักษะทางด้านปฏิบัติ เพราะทางสถาบันยังขาดอุปกรณ์และสถานที่

ฝึกปฏิบัติงาน และในการเรียนการสอนควรเน้นทางด้านจิตพิสัย เช่นปลูกฝังคุณธรรม ความมีน้ำใจ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน ทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตต่างมีความเห็นตรงกันว่าควรจัดการเรียนการสอนทางด้านภาษาต่างประเทศ และควรเน้นทักษะทางการสนทนาภาษาต่างประเทศให้มากกว่านี้ บัณฑิตควรจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพราะงานทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นงานทางด้านการบริการที่ต้องติดต่อกับบุคคลต่าง ๆ อยู่เสมอ

สำหรับการผลิตบัณฑิตนั้น ควรจะมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีคุณสมบัติพร้อม คือผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญสูง มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรมและมีพลานามัยสมบูรณ์ ปลูกฝังให้บัณฑิตมีความรับผิดชอบในหน้าที่ เคารพระเบียบของสังคม รับผิดชอบต่อปฏิบัติ ตามกติกาของสังคม รวมทั้งมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงานให้มากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ผลผลิตของหลักสูตรมีคุณภาพเหมาะสม แต่ควรมีการปรับปรุงทางด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณภาพของอาจารย์ อุปกรณ์การเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสามารถออกไปรับใช้สังคมได้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2530 : 62) กล่าวว่าไว้ว่า ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของหลักสูตรคือ หลักสูตรนั้นจะต้องบอกถึงเอกลักษณ์และคุณลักษณะที่สำคัญของผลผลิตคือบัณฑิตไว้อย่างเด่นชัด โดยมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นตัวชี้เอกลักษณ์ที่สำคัญของบัณฑิต นอกจากนั้นแล้ววัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังมีความสัมพันธ์โดยตรงกับโครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตรในการช่วยกำหนดทิศทาง และเนื้อหาสาระในการสอน เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีลักษณะและ เอกลักษณ์ตามที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ด้านบริบท

1. ควรกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร ให้มีความสอดคล้องกับเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อที่จะให้หลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถผลิตบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพ
2. โครงสร้างหลักสูตรควรเน้นภาคปฏิบัติโดยเพิ่มจำนวนหน่วยกิต และเวลาเรียนรายวิชาภาคปฏิบัติ
3. ควรเพิ่มเนื้อหาทางด้านวิชาชีพด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว วิชาภาษาต่างประเทศ วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาปฏิบัติงานสำนักงานให้นักศึกษาเลือก เพื่อให้ นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีโลกทัศน์กว้างขึ้น
4. ควรเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและจรรยาบรรณให้กับนักศึกษา

ด้านปัจจัยเบื้องต้น

1. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียนการสอนและสถานที่เรียนควรมีการปรับปรุงให้มีคุณภาพทันสมัยและเพียงพอกับความต้องการ
2. ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ผู้สอนทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ด้านกระบวนการ

1. ควรมีหลักการในการประเมินและวัดผลในแต่ละวิชา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรใช้วิธีการวัดผลหลายวิธีประกอบกัน เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะและความมุ่งหมายของแต่ละวิชา ไม่ควรวัดเฉพาะความจำและเนื้อหา ควรมุ่งวัดให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้
2. ควรนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลในแต่ละวิชามาปรับปรุงการเรียนการสอน
3. ควรเพิ่มชั่วโมงภาคปฏิบัติให้มากขึ้น และปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ให้มีความชัดเจนมากขึ้น

4. ควรเพิ่มปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกทักษะหรือประสบการณ์นอกชั้นเรียน เช่น เพิ่มงบประมาณในการฝึกภาคปฏิบัติ เพิ่มระยะเวลาในการฝึกภาคปฏิบัติ และ เพิ่มความสะดวกในการติดต่อขอข้อมูขานพาทนะจากทางสถาบัน เพื่อใช้ในการนํานักศึกษาไปฝึกภาคปฏิบัติและทัศนศึกษา

5. ควรมีการติดต่อกับหน่วยงานและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อวางแผนและดำเนินการด้านการช่วยเหลือทางวิชาการแก่สถาบันราชภัฏและการฝึกภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษา

ด้านผลผลิต

1. ควรมีการติดตามผลบัณฑิตเป็นระยะ หลังจากสำเร็จการศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่าสถาบันได้ผลิตบัณฑิตสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือไม่ และเพื่อให้ทราบว่าบัณฑิตที่จบได้ทำงานตรงตามสาขาที่เรียนมาหรือไม่

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นตลาดแรงงานที่จะรองรับบัณฑิตให้ทราบและมีความเข้าใจถูกต้องในคุณสมบัติและความสามารถของบัณฑิต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรหาเกณฑ์ในการประเมินผลหลักสูตร โดยสอบถามผู้เกี่ยวข้องทั้งในด้านความเหมาะสมของความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเอกสารประกอบการเรียนการสอนและสถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลและคุณสมบัติของบัณฑิต

2. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประเมินหลักสูตรทุกสาขาวิชาที่เปิดเป็นระยะ ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มความต้องการของหลักสูตร ตามความต้องการของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งในปัจจุบันและอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการสอน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2527.
- การฝึกหัดครู, กรม. วิทยาลัยชุมชนในวิทยาลัยครู. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ,
ม.ป.ป., อัดสำเนา.
- สถิติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ,
2531-2535.
- เกษกานดา สุภาพจน์. การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตศึกษา-การเลขานุการของสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล ทุมทิศราช 2529. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- จันทิภา ลิ้มปิเจริญ. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กุเกิต : แผนกบริการ
การศึกษา วิทยาลัยครูภูเก็ต, 2528.
- จำเนียร สุขหลายและคนอื่น ๆ. "การประเมินผลหลักสูตร," ใน รวมบทความทางการประเมิน
โครงการ. บรรณาธิการโดย สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. หน้า 205 - 217. กรุงเทพฯ
: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2535.
- เจนจิรา เจนนาวิน. การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย พุทธศักราช
2529 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.
- เจียรนัย ศิริสวัสดิ์. การประเมินหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- เชิดศักดิ์ โมวาสินธุ์. วารสารการวัดผลการศึกษา. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

โชติ เพชรชื่น. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.

ทีศนา แคมณี. "การประเมินหลักสูตร," เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องแนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. 15-16 กันยายน 2526 ณ ทบวง
มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.

"การประเมินผลหลักสูตร," ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ. บรรณาธิการ
โดย สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. หน้า 133 - 150. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.

ธวัชชัย ชัยจิราฉายกุล. การพัฒนาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,
2529.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว,
2532.

ธีรบุทธิ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. "แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร," เอกสารสอนชุดวิชาวิทยาการ
การสอน. เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

นัยนา ทองศรีเกตุ. ความพร้อมของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ในการผลิตบุคลากรให้สอดคล้อง
กับความต้องการธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรมในจังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.

นิเชต สุนทรพิทักษ์. "คำบรรยายอธิบายดีกรีมการฝึกหัดครู," ใน เอกสารทางวิชาการ.
กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2534.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ และคนอื่น ๆ. การวิจัยและประเมินประสิทธิภาพทางการศึกษาของ
มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช, 2531.

- บุญมี เฌรบอด. หลักการพัฒนาลัทธิสุตฺร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- บุญส่ง นิลแก้ว. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการวัดและประเมินผล
การศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปรินญานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- บุหงา วัฒนะ. เอกสารคำสอนวิชาหลักการสอน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา, 2534.
- ประคอง กรรณสุตฺร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ประชน แสงจักร์. สภาพปัจจุบันของหลักสูตรการฝึกหัดครูและความต้องการในการปรับปรุง
หลักสูตรการฝึกหัดครู ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ในวิทยาลัยครู
ส่วนกลาง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ปรีชา สัมฤทธิ์ผล. การประเมินผลหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต พุทธศักราช 2517 ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2526.
- ฝ่ายวิจัยบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. อนาคตอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย.
กรุงเทพฯ : ศูนย์สภาลาดพร้าว, 2535.
- พรสุข หุ่นรินทร์. การพัฒนาหลักสูตรสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534.
- พัฒน์พงศ์ แจ่มวัฒนชัย. ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พุทธศักราช 2533) ตามทฤษฎีของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.

ยงยุทธ เกษสาคร. การใช้หลักสูตรธุรกิจการท่องเที่ยว ระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยครู.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 3

กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2530.

ลมูล รัตตากรและคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องโครงการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่าง

หลักสูตรและการทำงานของบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์ที่จบปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. กรุงเทพฯ : 2528.

วิชาการ, กรม. การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524.

รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศึกษา, 2532.

คู่มือประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองของโรงเรียน. สำนักทดสอบ

ทางการศึกษา : กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2533.

วิจิต บัวแก้วและคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาเทคโนโลยีไฟฟ้าอุตสาหกรรมของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

พุทธศักราช 2527. กรุงเทพฯ : 2535. อัดสำเนา.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู. หลักสูตรวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง 2536 สาขาศิลปศาสตร์.

กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2536. อัดสำเนา.

สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์, 2527.

พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร

การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร

การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- สมชัย จรรยาไพบลีย์. การประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534. อัดสำเนา.
- สมสมร เทพนาโสมนัสส์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. การประเมินโครงการ ทฤษฎี และการปฏิบัติ. เอกสารทางวิชาการ ฝ่ายพัฒนาวิชาการ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, 2527. อัดสำเนา.
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์. "การประเมินหลักสูตร," รายงานการประชุมสัมมนาเรื่องแนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. 15 -16 กันยายน 2526.
ณ ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527.
- สมหญิง จันทรุไทย. การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของสภาการฝึกหัดครู (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2524. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การประเมินผลโครงการประชุมหลักการและการประยุกต์ใช้.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2527.
- สายหยุด จำปาทอง. การฝึกหัดครูไทย : อดีตปัจจุบัน และอนาคต. นครราชสีมา : อักษรไทย, 2532.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ, 2535. เอกสารอัดสำเนา.
- ลิปพนนท์ เกตุทัต "คำบรรยายพิเศษ อนาคตของไทยและครูในอนาคต," ใน เอกสารวิชาการ.
กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2534.

- สุทัศน์ วิวัฒนปฐพี. การประเมินหลักสูตรกายภาพ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- สุนทรี แก้วมาลัยตระกูล. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- สุนีย์ ประสมปลื้ม. การประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี สาขาศิลปศาสตร์ ในวิทยาลัยครุภาคอีสาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- สุมงกษ เียนยอดวิชัย. การวิเคราะห์หลักสูตรวิชาชีพของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. การวางแผนและการประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2525.
- เสริมศรี ไชยสร. ระบบหลักสูตรการสอน. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่, 2526.
- อัจจิมา สวัสดิ์ชีวิน. การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์และการละคร ระดับอนุปริญญา ของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2528. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- อาภากร บุญสม. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

Alkin, Marvin C. Using Evaluations : Does Evaluation Make a Difference ?.
Beverly Hills, 1970.

Best, John W. Research in Education. 4th ed. Englewood Cliffs, N.J.:
Prentice Hall, 1981.

Bloom, Benjamin S. (ed). Taxonomy of Educational Objectives Hand Book I ;
Cognitive Domain. New York : David Mckay Company, Inc., 1975.

Cronbach, Lee J. Course Improvement Through Evaluation in
Education Evaluation : Theory and Practice. J.R.
Ohio : 44 Worthen, B.R. and Sanders, 1976.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
5th ed. Tokyo : McGraw-Hill, 1981.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill
Book Company, 1973.

Kelley, Charles Leo. "A five year Follow-up Study of the Professtional
Education Program of the College of Education at the University
of Akansas for The Year 1979 Through 1980," in Dissertation
Abstracts International. 44 : 1706 ; December, 1983.

Neagly, Ross L. and N.Dean Evans. Handbook for Effective Curriculum Development. Englewood Cliffs, N.J. Prentice-Hall, 1967.

Saylor, G.J. and Alexander W.M., Planning and Curriculum for School. New York : Holt, Rinehart and Winstons Inc., 1974.

Taba, Hilda. Curriculum Development: Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World Inc., 1962.

Tylor, Fred J. "An Appraisal of Selected Aspects of Teaching Degree Program at Teacher Educational Institution," in Dissertation Abstracts International. 23:2806 - A ; April - May, 1963.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือ

ที่ ทม 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาววริยา ปานปรุง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชา
เอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สหวิทยาลัย
รัตนโกสินทร์

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ปรีชา ลิ้มไทย

ประธาน

ดร.ประนอม อุตกฤษฎ์

กรรมการ

สิ่งที่นิติกรขอความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือผู้บริหาร ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี
ฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะวิชาวิทยาการจัดการ หัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อาจารย์ผู้
สอนนักศึกษาโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน สิงหา
คม -กันยายน 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณใน
ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ ท่านจะโปรดให้กับนิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ถนนสุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

ดิฉัน นางสาวรียา ปานปรุ่ง นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์" ซึ่งผลการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เนื่องจากผลการประเมินของท่านมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่กระทบกระเทือนต่อท่านและผู้ใดทั้งสิ้น ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวรียา ปานปรุ่ง)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับผู้บริหาร

***** การวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับคำตอบแบบสอบถามคืนจากท่าน *****

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้บริหาร

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบของท่านจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร แบ่งออกเป็น 9 ส่วนดังนี้

2.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 โครงสร้างของหลักสูตร

2.3 เนื้อหาของหลักสูตร

2.4 คุณลักษณะของอาจารย์

2.5 คุณลักษณะของนักศึกษา

2.6 อุปกรณ์การเรียนการสอน

2.7 กระบวนการเรียนการสอน

2.8 วิธีการคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับการศึกษ

2.9 การวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามคำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง

2. อายุ [ ] 21 - 30 [ ] 31 - 40

[ ] 41 - 50 [ ] 51 ปีขึ้นไป

3. สถาบันราชภัฏที่ท่านสังกัด

[ ] จันทระเกษม

[ ] ชนบุรี

[ ] สวนดุสิต

[ ] สวนสุนันทา

4. ประสบการณ์ในการทำงานในสถาบันราชภัฏ

[ ] ต่ำกว่า 5 ปี

[ ] 5 - 10 ปี

[ ] 11 - 15 ปี

[ ] 16 ปีขึ้นไป

5. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ท่านได้รับ

[ ]ปริญญาตรี สาขา / วิชาเอก.....

[ ]ปริญญาโท สาขา / วิชาเอก.....

[ ]ปริญญาเอก สาขา / วิชาเอก.....

6. ตำแหน่งบริหารในสถาบันราชภัฏ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

[ ] อธิการบดี

[ ] รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

[ ] คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

[ ] หัวหน้าโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนในด้านภาษาและเข้าใจง่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในงานด้านการท่องเที่ยว.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะสามารถนำไปประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อประเทศชาติ.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพอิสระที่เกื้อหนุนต่ออาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. เหมาะสมที่จะทำได้บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีคุณภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพ สังคมและสภาพแวดล้อม.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
11. เหมาะสมที่จะสร้างบัณฑิตระดับปริญญาตรีให้เป็น พลเมืองที่ดีของประ เทศชาติ.....					

2.2 โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิตมีความเหมาะสม.....					
2. การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 40 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
3. การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาเนื้อหา 73 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
4. การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาวิทยาการจัดการ 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 7 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. การกำหนดให้เรียนในหมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบันสามารถผลิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. หลักสูตรปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. หลักสูตรปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....

2.3 เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของหลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. เนื้อหาวิชาแต่ละวิชาโดยทั่วไปมีปริมาณ เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. เนื้อหาวิชากระตุ้นให้นักศึกษามีความกระตือ รือร้นใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. เนื้อหาวิชายืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของ ท้องถิ่นและสถานการณ์ปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับความต้องการและความ สนใจของผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. เนื้อหาวิชาส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประกอบ อาชีพอิสระได้.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
9. หลักสูตรมีเนื้อหาที่น่าสนใจ.....					
10. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปถ่ายทอด และบริการสังคมได้.....					

2.4 คุณลักษณะของอาจารย์

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. อาจารย์มีความรู้ความสามารถกว้างขวาง มั่น ยำ ทันท่วงทีเกี่ยวกับการท่องเที่ยว.....					
2. อาจารย์สอนเต็มเวลาและครบถ้วนตามหลักสูตร.....					
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....					
4. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว....					
5. มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา.....					
6. ให้ความเสมอภาคแก่นักศึกษา.....					

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
7. ปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. อาจารย์ให้เกียรตินักศึกษาและรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. อาจารย์ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษานอกเวลาเรียนอย่างเต็มที่.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. อาจารย์กระตุ้นให้นักศึกษาเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....

2.5 คุณลักษณะของนักศึกษา

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. มีความกระตือรือร้นเห็นความสำคัญของการศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
2. มีความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว...	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีความสามารถในการใช้ภาษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีความสามารถในการปฏิบัติงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. มีความรู้ในเรื่องแหล่งท่องเที่ยว.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพต่อวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. มีความรักและศรัทธาในอาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. นักศึกษาใช้เวลาว่างในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าห้องสมุด เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. นักศึกษามีบุคลิกภาพด้านความเป็นผู้นำทางวิชาชีพและวิชาการ.....	.....	.....	.....	.....	.....

2.6 อุปกรณ์การเรียนการสอน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่มีคุณภาพดี.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ตำราและเอกสารประกอบการสอนมีคุณภาพและสอดคล้องกับการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. ตำราและเอกสารเพื่อการค้นคว้าในห้องสมุดมีจำนวนเพียงพอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ตำราและเอกสารประกอบการสอนมีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านการพิมพ์ตำราและเอกสารเพื่อการค้นคว้าต่าง ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. เนื้อที่แต่ละห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. การจัดห้องเรียนวิชาปฏิบัติสอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
11. ความสามารถในการใช้สถานที่เพื่อจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ อุตสาหกรรมทอผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. มีการจัดที่นั่งพักหรือที่ทำงานนอกห้องเรียนของนักศึกษาวิชาเอกอุตสาหกรรมทอผ้า.....	.....	.....	.....	.....	.....

2.7 กระบวนการ เรียนการสอน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. มีการชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมาย ขอบข่าย กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประ เมินผลในชั่วโมงแรกของการสอนอย่างชัดเจน.	.....	.....	.....	.....	.....
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายรายวิชา.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. อาจารย์มีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี....	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. อาจารย์ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. มีการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำ ไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม..	.....	.....	.....	.....	.....
7. อาจารย์มีวิธีการชักจูงนักศึกษาให้มีส่วนร่วมใน การเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ของตนในชั้นเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือใน ชั้นเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
10. มีการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทั่วไประหว่าง การเรียนการสอนในเวลาเรียน.....					
11. การฝึกงานนอกสถานศึกษาสอดคล้องกับสาขา วิชาที่เรียน.....					

2.8 การวัดและการประเมินผล

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.การวางแผนจัดการวัด และการประเมินผลการ เรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน					
2.การให้คะแนนมีหลักการและมาตรฐานที่ชัดเจน					
3.มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาอย่าง เหมาะสม					
4.ผู้สอนนำผลจากการวัดและการประเมินผลมาปรับ การเรียนการสอน					
5.การประเมินผลการเรียนการสอนมีความยุติธรรม					
6.การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดมุ่งหมายรายวิชา					
7.การประเมินผลการเรียนการสอนใช้หลักการและ แนวทางเดียวกัน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านให้ความร่วมมือให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับอาจารย์

***** การวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับคำตอบแบบสอบถามคืนจากท่าน *****

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

- ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของอาจารย์
- ตอนที่ 2 เป็นการประเมินหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมชัดเจนหรือไม่
- ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตโปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบของท่านจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร แบ่งออกเป็น 9 ส่วนดังนี้
  - 2.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร
  - 2.2 โครงสร้างของหลักสูตร
  - 2.3 เนื้อหาของหลักสูตร
  - 2.4 คุณลักษณะของอาจารย์
  - 2.5 คุณลักษณะของนักศึกษา
  - 2.6 อุปกรณ์การเรียนการสอน

2.7 กระบวนการเรียนการสอน

2.8 วิธีการคัดเลือกนักศึกษาเข้ารับการศึกษ

2.9 การวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

โปรดตอบตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน ทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	เพราะคำตอบดังกล่าวจะ เป็นแนว โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มี

ขอขอบพระคุณยิ่งในความร่วมมือของท่าน

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง

2. อายุ [ ] 21 - 30 [ ] 31 - 40

[ ] 41 - 50 [ ] 51 ปีขึ้นไป

3. ประสบการณ์ในการทำงานในสถาบันราชภัฏ

[ ] ต่ำกว่า 5 ปี [ ] 5 - 10 ปี

[ ] 11 - 15 ปี [ ] 16 ปีขึ้นไป

4. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดที่ท่านได้รับ

[ ] ปริญญาตรี สาขา / วิชาเอก.....

[ ] ปริญญาโท สาขา / วิชาเอก.....

[ ] ปริญญาเอก สาขา / วิชาเอก.....

5. ตำแหน่งบริหารในสถาบันราชภัฏ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

[ ] รองอธิการบดี [ ] คณบดี

[ ] ผู้อำนวยการศูนย์ / สำนัก [ ] รองหัวหน้าคณบดี

[ ] รองผู้อำนวยการศูนย์ / สำนัก [ ] หัวหน้าภาควิชา

[ ] รองหัวหน้าภาควิชา [ ] หัวหน้าฝ่าย

[ ] ไม่มีตำแหน่งบริหาร [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. ท่านเคยเข้ารับการอบรม / สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหรือไม่

[ ] เคย [ ] ไม่เคย

ถ้าเคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา (โปรดให้ข้อมูลเพิ่มเติม)

- 1. เรื่อง.....
หน่วยงานที่จัด.....
- 2. เรื่อง.....
หน่วยงานที่จัด.....
- 3. เรื่อง.....
หน่วยงานที่จัด.....

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เหมือนกับของผู้บริหาร

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามการประ เเมินหลักสูตร สำหรับนักศึกษา

***** การวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับคำตอบแบบสอบถามคืนจากท่าน *****

แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มุ่งประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

โปรดตอบตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็น

แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้
มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของนักศึกษา

โปรดกรอกรายละเอียดส่วนตัวของท่านลงในช่องว่างหรือกาเครื่องหมาย / ลงใน [ ] ที่กำหนดให้

1. เพศ   [ ] ชาย   [ ] หญิง
- 2.เกรดเฉลี่ยสะสม

[ ] ต่ำกว่า 2.00	[ ] 2.00 - 2.49
[ ] 2.50 - 2.99	[ ] 3.00 - 3.24
[ ] 3.25 ขึ้นไป	
3. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดขณะศึกษาในสถาบันราชภัฏต่อเดือน

[ ] ต่ำกว่า 2,000 บาท	[ ] 2,001 - 4,000 บาท
[ ] 4,001 - 6,000 บาท	[ ] 6,001 บาทขึ้นไป
4. ก่อนเข้ามาเป็นนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ท่านมีความรู้และประสบการณ์ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือไม่

[ ] มี	[ ] ไม่มี
5. ท่านเลือกเอกอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพราะ

[ ] เลือกตามเพื่อน	[ ] เลือกเพราะคาดว่าจะมีโอกาสหางานทำได้มากกว่าวิชาอื่น
[ ] เลือกเพราะสนใจ มีความสามารถ และมีความถนัดทางด้านนี้	
[ ] เลือกตามความต้องการของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	
[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
6. ท่านชอบเรียนวิชาเอกที่ท่านเลือกนี้หรือไม่

[ ] ชอบ	[ ] ไม่ชอบ (โปรดข้ามไปตอบข้อ 8)

7. เหตุผลที่ท่านชอบเรียนคือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- [ ] มีความสามารถ และถนัดในวิชาชีพนี้
- [ ] มีโอกาสได้ฝึกทักษะหรือปฏิบัติงานจริง
- [ ] ผู้ปกครองสนับสนุนในการเรียนวิชาเอกนี้
- [ ] วิชานี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการประกอบอาชีพ
- [ ] มีใจรักและสนใจในงานด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. เหตุผลที่ท่านไม่ชอบเรียนคือ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- [ ] ไม่มีความสนใจ ความสามารถ และความถนัดในด้านวิชาชีพนี้
- [ ] ไม่มีความรู้ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อน
- [ ] ผู้ปกครองไม่สนับสนุนในการเรียนวิชาเอกนี้
- [ ] สิ่งเปลืองค่าใช้จ่ายมาก
- [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เหมือนกับของผู้บริหาร

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร สำหรับบัณฑิต

***** การวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับคำตอบแบบสอบถามคืนจากท่าน *****

แบบสอบถามสำหรับบัณฑิต

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มุ่งประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของบัณฑิต

ตอนที่ 2 การประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตว่ามีคุณสมบัติอย่างไร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิต

โปรดตอบตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทาง
ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของบัณฑิต

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง

2. อาชีพของท่านในปัจจุบัน

[ ] รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ [ ] ลูกจ้าง / พนักงานบริษัทเอกชน

[ ] ประกอบธุรกิจส่วนตัว [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. สภาพการทำงานของท่าน

[ ] ยังไม่ได้ทำงาน (โปรดตอบเฉพาะข้อ 4) [ ] มีงานทำแล้ว (โปรดข้ามไปตอบข้อ 5)

4. สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน

- [ ] ยังหางานทำไม่ได้ [ ] ยังไม่ต้องการทำงาน
 [ ] กำลังรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน [ ] กำลังศึกษาต่อ
 [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. รายได้ที่ได้รับต่อเดือน

- [ ] ต่ำกว่า 5,000 บาท [ ] 5,001 - 10,000 บาท
 [ ] 10,001 - 15,000 บาท [ ] 15,000 บาทขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่ท่านใช้ในการหางานทำ หลังจากสำเร็จการศึกษาจนถึงได้ทำงาน

- [ ] เป็นงานที่ทำอยู่เดิมระหว่างเป็นนักศึกษา [ ] ภายใน 1 เดือน
 [ ] 2 - 5 เดือน [ ] 6 เดือนขึ้นไป

7. ท่านพบปัญหาในการหางานทำหรือไม่

- [ ] พบปัญหา [ ] ไม่พบปัญหา (ข้ามไปตอบข้อ 9)

8. ปัญหาที่ท่านพบในการหางานทำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- [ ] ไม่ทราบแหล่งงาน [ ] ต้องลดวุฒิในการสมัครงาน
 [ ] มีการเล่นพวก หรือทุจริต [ ] สอบเข้าไม่ได้
 [ ] หน่วยงานหรือผู้จ้างงานตั้งเงื่อนไขผูกมัดมากเกินไป
 [ ] เงินเดือนหรือค่าตอบแทนน้อย
 [ ] ไม่มีหน่วยงานรับสมัครโปรแกรมวิชาที่สำเร็จ
 [ ] ขาดคุณสมบัติเฉพาะที่หน่วยงานหรือผู้จ้างงานต้องการ
 [ ] หน่วยงานหรือผู้จ้างงานไม่ทราบว่าสถาบันราชภัฏได้เปิดสอนสาขาวิชาการอื่นนอกจาก
 สาขาวิชาชีพครู
 [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. ความพึงพอใจของท่านต่องานที่ทำ

- [ ] พอใจ (โปรดข้ามไปตอบข้อ 12) [ ] ไม่พอใจ

10. ประวัติการทำงาน

[ ] ไม่เคยเปลี่ยนงานเนื่องจาก.....

[ ] เปลี่ยนมาแล้ว.....ครั้ง เนื่องจาก

1.....

2.....

11. สาเหตุที่ไม่พอใจในงานที่ทำ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

[ ] ค่าตอบแทนต่ำ

[ ] ความมั่นคงก้าวหน้าน้อย

[ ] ระบบงานไม่ดี

[ ] การคมนาคมไม่สะดวก

[ ] ผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือ

[ ] ผู้บริหารไม่ยุติธรรม

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. ท่านมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

[ ] ขาดทักษะและประสบการณ์ในการทำงาน

[ ] ทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา

[ ] มีปัญหากับผู้บริหารหรือผู้ร่วมงาน

[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

13. ข้อเสนอแนะในการหางานทำ

.....

.....

.....

14. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงาน

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิต

ให้ท่านประเมินคุณลักษณะของตัวท่านเอง โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง ท่านมีคุณลักษณะตามข้อความนั้นมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 หมายถึง ท่านมีคุณลักษณะตามข้อความนั้นมาก

ระดับความคิดเห็น 3 หมายถึง ท่านมีคุณลักษณะตามข้อความนั้นปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 หมายถึง ท่านมีคุณลักษณะตามข้อความนั้นน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 หมายถึง ท่านมีคุณลักษณะตามข้อความนั้นน้อยที่สุด

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. มีความรู้ในวิชาพื้นฐาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. มีความรู้ในวิชาเฉพาะด้านการท่องเที่ยว.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. มีความรู้ในการใช้ภาษาต่างประเทศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ความสามารถในการปฏิบัติงานสำนักงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ความสามารถในการทำงานด้านอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบ หมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และทันตามกำหนด.....	.....	.....	.....	.....	.....

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
7. ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. สามารถนำความรู้ทางอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. มีความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาการและทางวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
11. มีความรู้ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม.....	.....	.....	.....	.....	.....
12. ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม.....	.....	.....	.....	.....	.....
13. เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์.....	.....	.....	.....	.....	.....
14. ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทำงานร่วมกับผู้อื่นได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
15. ความสามารถในการทำงานเป็นทีมได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
16. มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....	.....	.....	.....	.....	.....
17. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....	.....	.....	.....	.....	.....
18. ศึกษาและติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ.....	.....	.....	.....	.....	.....
19. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
20. มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปาน	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	กลาง3	2	1
21.การวางตัวและแต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ.....					
22.ให้ความเคารพและยอมรับในสิทธิของผู้อื่น..					
23.ความสามารถในการเสนอแนะแนวความคิดหรือหาวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา...					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถามการประ เเมินหลักสูตร สำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

***** การวิจัยนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับคำตอบแบบสอบถามคืนจากท่าน *****

แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มุ่งประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิตว่าคุณสมบัติอย่างไร

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิต

โปรดตอบตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการ
ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง
2. อายุ [ ] ต่ำกว่า 25 ปี [ ] 25 - 30 ปี
[ ] 31 - 35 ปี [ ] 36 - 40 ปี
[ ] 41 - 45 ปี [ ] 46 - 50 ปี
[ ] 50 ปีขึ้นไป
3. วุฒิกการศึกษาสูงสุดของท่าน
[ ] ต่ำกว่ามัธยมศึกษา [ ] มัธยมศึกษา
[ ] อนุปริญญา [ ] ปริญญาตรี
[ ] สูงกว่าปริญญาตรี

4. ท่านสำเร็จการศึกษาจาก (ชื่อสถาบัน).....
5. ประสบการณ์ในการทำงานของท่าน
- [ ] น้อยกว่า 5 ปี   [ ] 5 - 10 ปี
- [ ] 11 - 15 ปี   [ ] มากกว่า 15 ปี
6. ประเภทขององค์การของท่าน
- [ ] รัฐบาล   [ ] เอกชน
- [ ] รัฐวิสาหกิจ   [ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ตำแหน่งของท่านในองค์การ.....
8. ระยะเวลาที่ท่านรู้จักกับบัณฑิตท่านนี้
- [ ] น้อยกว่า 1 ปี   [ ] 1 - 2 ปี
- [ ] 3 - 4 ปี   [ ] มากกว่า 4 ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินคุณลักษณะของบัณฑิต เหมือนกับของบัณฑิต

ภาคผนวก ช

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี 4 ปี

สาขาศึกษาสหกรรมบริการ
โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- 1. เพื่อผลิตบัณฑิตให้มี ความรู้ ความสามารถ และเจตคติที่ดีต่ออาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถดำเนินการประกอบอาชีพอิสระที่เกี่ยวข้องต่ออาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอันส่งผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ
- 3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทั้งความรู้ทางวิชาการ ความสามารถทางปฏิบัติ และตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพสังคมและสภาพแวดล้อม
- 4. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มี เจตคติที่ดีต่อประเทศชาติจรรโลงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมที่ดีของประเทศ
- 5. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีปฏิภาณไหวพริบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 145 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	40 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	10 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	10 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	10 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	95 หน่วยกิต	
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	73 หน่วยกิต	
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15 หน่วยกิต	
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต	
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	10 หน่วยกิต	

การจัดการเรียนการสอน

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	40 หน่วยกิต	
1.1 <u>กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร</u>	ให้เรียน 10 หน่วยกิต	
1540201	การใช้ภาษาไทย	2(2-0)
1540202	วาทกรรม	2(2-0)
1540203	การอ่านเพื่อชีวิต	2(2-0)
1540204	การเขียนเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)
1550101	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)
1550103	การอ่านภาษาอังกฤษทั่วไป	2(2-0)
1550601	ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ	2(2-0)
1560101	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1	2(1-2)
1560102	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 2	2(1-2)
1570101	ภาษาจีนเบื้องต้น 1	2(1-2)
1570202	ภาษาจีนเบื้องต้น 2	2(1-2)
1580101	ภาษามาลเลย์เบื้องต้น 1	2(1-2)
1580102	ภาษามาลเลย์เบื้องต้น 2	2(1-2)
1590101	ภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้น 1	2(1-2)
1590102	ภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้น 2	2(1-2)
1610101	ภาษาเยอรมันเบื้องต้น 1	2(1-2)

1610101	ภาษาเยอรมันเบื้องต้น 2	2(1-2)
1630101	สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	2(1-2)
1650101	ภาษารัสเซียเบื้องต้น 1	2(1-2)
1650101	ภาษารัสเซียเบื้องต้น 2	2(1-2)
1660101	ภาษาเกาหลีเบื้องต้น 1	2(1-2)
1660102	ภาษาเกาหลีเบื้องต้น 2	2(1-2)
1670101	ภาษาลาวเบื้องต้น 1	2(1-2)
1670102	ภาษาลาวเบื้องต้น 2	2(1-2)
1680101	ภาษาเขมรเบื้องต้น 1	2(1-2)
1680102	ภาษาเขมรเบื้องต้น 2	2(1-2)
1690101	ภาษาพม่าเบื้องต้น 1	2(1-2)
1690102	ภาษาพม่าเบื้องต้น 2	2(1-2)
1710101	ภาษาเวียดนามเบื้องต้น 1	2(1-2)
1710102	ภาษาเวียดนามเบื้องต้น 2	2(1-2)
1720101	ภาษาสเปนเบื้องต้น 1	2(1-2)
1720102	ภาษาสเปนเบื้องต้น 2	2(1-2)

1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เรียน 10 หน่วยกิต

1050101	จิตวิทยาทั่วไป	2(2-0)
1510101	ปรัชญาเบื้องต้น	2(2-0)
1510601	ตรรกวิทยาทั่วไป	2(2-0)
1520201	พุทธศาสน์	2(2-0)
1520202	จริยธรรมกับชีวิต	2(2-0)
1640101	ไทยศึกษา	2(2-0)
1640201	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	2(2-0)

2000101	สุนทรียะทางทัศนศิลป์	2(2-0)
2050101	สุนทรียะทางนาฏศิลป์ไทย	2(2-0)
2060201	สังคมนิยม	2(2-0)
2510301	มนุษยสัมพันธ์	2(2-0)

1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เรียน 10 หน่วยกิต

2520301	พื้นฐานวัฒนธรรมไทย	2(2-0)
2530101	มนุษย์กับสังคม	2(2-0)
2530201	ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2(2-0)
2540201	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
2540202	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	2(2-0)
2540301	ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	2(2-0)
2550101	การเมืองการปกครองของไทย	2(2-0)
2560101	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	2(2-0)
3590101	ระบบเศรษฐกิจไทยและสหกรณ์	2(2-0)
3590201	มนุษย์กับเศรษฐกิจ	2(2-0)

1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เรียน 10 หน่วยกิต

4000101	มนุษย์กับวิทยาศาสตร์กายภาพ	2(2-0)
4000103	วิทยาศาสตร์กับสังคม	2(2-0)
4000104	วิทยาศาสตร์พัฒนาชีวิต	2(2-0)
4070101	วิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ	2(1-2)
4080101	วิทยาศาสตร์การกีฬา	2(1-2)
4090101	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	2(2-0)
4090101	คณิตศาสตร์กับการตัดสินใจ	2(2-0)

4090103	คณิตศาสตร์เพื่อชีวิต	2(2-0)
4120101	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	2(2-0)
4120102	การประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์	2(1-2)

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน 95 หน่วยกิต

2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา 73 หน่วยกิต

บังคับ เรียบน 30 หน่วยกิต

1551601	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ 1	3(3-0)
1551602	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ 2	3(3-0)
1551604	ภาษาอังกฤษเพื่อการโรงแรม 1	2(2-0)
1552604	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 1	3(3-0)
1552605	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2	3(3-0)
1552610	ภาษาอังกฤษเพื่อการโรงแรม 2	2(2-0)
2012105	ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3(3-0)
3571103	การพัฒนาบุคลิกภาพในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3(3-0)
3571201	หลักการมัคคุเทศก์	3(2-2)
3571301	หลักการโรงแรม	3(2-2)
3573201	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	2(2-2)

เลือก เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 43 หน่วยกิต

ก) ให้เลือกเรียนรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

1561401	สนทนาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 1	3(3-0)
1561402	สนทนาภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 2	3(3-0)
1562401	สนทนาภาษาญี่ปุ่นระดับกลาง 1	3(3-0)
1562402	สนทนาภาษาญี่ปุ่นระดับกลาง 2	3(3-0)

1571101	ภาษาจีน 1	3(3-0)
1571102	ภาษาจีน 2	3(3-0)
1571103	ภาษาจีน 3	3(3-0)
1571104	ภาษาจีน 4	3(3-0)
1581101	ภาษามาลายู 1	3(3-0)
1581102	ภาษามาลายู 2	3(3-0)
1581103	ภาษามาลายู 3	3(3-0)
1581104	ภาษามาลายู 4	3(3-0)
1591101	ภาษาฝรั่งเศส 1	3(3-0)
1591102	ภาษาฝรั่งเศส 2	3(3-0)
1591103	ภาษาฝรั่งเศส 3	3(3-0)
1591104	ภาษาฝรั่งเศส 4	3(3-0)
1611101	ภาษาเยอรมัน 1	3(3-0)
1611102	ภาษาเยอรมัน 2	3(3-0)
1611103	ภาษาเยอรมัน 3	3(3-0)
1611104	ภาษาเยอรมัน 4	3(3-0)
1621101	ภาษาอิตาลี 1	3(3-0)
1621102	ภาษาอิตาลี 2	3(3-0)
1621103	ภาษาอิตาลี 3	3(3-0)
1621104	ภาษาอิตาลี 4	3(3-0)
1661101	ภาษาเกาหลี 1	3(3-0)
1661102	ภาษาเกาหลี 2	3(3-0)
1661103	ภาษาเกาหลี 3	3(3-0)
1661104	ภาษาเกาหลี 4	3(3-0)
1721101	ภาษาสเปน 1	3(3-0)

1721102	ภาษาสเปน 2	3(3-0)
1721103	ภาษาสเปน 3	3(3-0)
1721104	ภาษาสเปน 4	3(3-0)

ข) เลือกเรียนรายวิชาต่อไปไม่น้อยกว่า 31 หน่วยกิต จากรายวิชา
กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือหลายกลุ่ม โดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เรียนมาแล้ว

1. รายวิชาภาษา

1551605	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	3(3-0)
1551606	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	3(2-0)
1551607	ภาษาอังกฤษเพื่องานเลขานุการ 1	2(2-0)
1552601	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ 3	3(3-0)
1552602	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ 4	3(3-0)
1552603	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ 5	3(3-0)
1552606	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 3	3(3-0)
1552607	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 4	3(3-0)
1552608	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 5	3(3-0)
1552609	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 6	3(3-0)
1552611	ภาษาอังกฤษเพื่อการโรงแรม 3	3(2-2)
1552612	ภาษาอังกฤษเพื่อการโรงแรม 4	3(2-2)
1552616	ภาษาอังกฤษเพื่องานเลขานุการ 2	3(2-0)

2. รายวิชาการโรงแรมและภัตตาคาร

3523205	บัญชีเฉพาะกิจสำหรับวิสาหกิจท่องเที่ยว	3(2-2)
3542301	การส่งเสริมการขายทางด้านโรงแรม	3(3-0)
3562118	การจัดการส่วนหน้า	3(2-2)

3562119	การจัดการงานแม่บ้าน	3(2-2)
3562121	การจัดการฝ่ายห้องพักร	3(3-0)
3571102	การบริการอาหารและ เครื่องดื่ม	2(1-2)
3572301	การบริการโรงแรม	3(2-2)
3573101	บาร์และ เครื่องดื่ม	3(2-2)
3573102	การจัดเลี้ยง	3(2-2)
3573301	การวางแผนและพัฒนาบุคคลในธุรกิจโรงแรม	3(3-0)
3573302	การบริหารและควบคุมด้านอาหารและ เครื่องดื่ม	3(3-0)
4513205	เครื่องดื่ม	2(1-2)

3. รายวิชาการปฏิบัติงานสำนักงาน

3511101	พิมพ์ดีดภาษาไทย 1	2(0-4)
3511102	พิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ 1	2(0-4)
3511201	ตัวเลขไทย	3(2-2)
3511202	ตัวเลขอังกฤษ	3(2-2)
3511301	การบริหารงานสำนักงาน	3(3-0)
3511303	เอกสารทางธุรกิจและการจัดเก็บเอกสาร	2(2-0)
3511304	เครื่องมือปฏิบัติการสำนักงาน	2(1-2)
3512301	จดหมายธุรกิจ	2(1-2)
3512401	เทคนิคงานเลขานุการ	3(3-0)
4121302	โปรแกรมภาษาเบสิก 1	3(2-2)
4122602	โปรแกรมประยุกต์ด้านการจัดการ สำนักงานอัตโนมัติ	3(2-2)

4. รายวิชาอาหาร

3562115	การจัดการด้านอาหารและภัตตาคาร	3(3-0)
3564108	การบริหารงานครัว	3(3-0)
4071202	การสุขาภิบาลอาหาร	2(2-2)
4511201	ทฤษฎีอาหารและหลักการประกอบอาหาร	3(2-2)
4513201	อาหารว่าง	2(2-1)
4513202	ขนมไทย	2(1-2)
4513203	ขนมอบ	3(2-2)
4514203	ความรู้เกี่ยวกับอาหารไทย	3(2-2)
4514204	ความรู้เกี่ยวกับอาหารยุโรป	3(2-2)
4514205	ความรู้เกี่ยวกับอาหารจีน	3(2-2)
4514206	ความรู้เกี่ยวกับอาหารญี่ปุ่น	3(2-2)
4514302	การจัดเลี้ยงอาหารในโอกาสต่าง ๆ	2(1-2)
4552105	การแกะสลักผักและผลไม้	2(1-2)

5. รายวิชาการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์

1523101	ศาสนาเปรียบเทียบ	3(3-0)
1643104	ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย	3(3-0)
2014106	ศิลปะไทย 4	3(3-0)
2563401	กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	3(3-0)
3013203	สื่อสารมวลชนและการท่องเที่ยว	3(3-0)
3061101	การถ่ายภาพเพื่อการสื่อสาร	3(2-2)
3562117	การจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว	2(2-0)
3571101	การขนส่งผู้โดยสาร	3(3-0)
3572101	การสำรองที่นั่งและการจัดจำหน่ายตั๋วเครื่องบิน	3(2-0)

3572201	การวางแผนและการจัดรายการท่องเที่ยว	3(2-2)
3573202	การส่งเสริมการท่องเที่ยว	3(3-0)
3573203	พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	3(3-0)
3573204	หลักการนำเที่ยว	3(2-2)
3573205	การขายและการโฆษณาการท่องเที่ยว	3(3-0)
3573206	การท่องเที่ยวทางน้ำ	3(3-0)
3574101	ธุรกิจการบิน	2(2-0)
3574201	เศรษฐกิจทางการท่องเที่ยว	3(3-0)
3574202	การพัฒนาการท่องเที่ยว	3(3-0)
3574203	หลักการจัดการในบริษัทตัวแทนจำหน่าย ธุรกิจการท่องเที่ยว	3(3-0)
3574204	การเดินป่าและการท่องเที่ยวแบบผจญภัย	3(2-2)
3574902	สัมมนาปัญหาทางอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2(1-2)
3574903	การวิจัยทางด้านการท่องเที่ยว	3(2-2)
4123616	โปรแกรมประยุกต์ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	3(2-2)

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ 15 หน่วยกิต

3542106	การตลาดเพื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว	3(3-0)
3561101	องค์การและการจัดการ	3(3-0)
3561204	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ	3(3-0)
3562114	การจัดการอุตสาหกรรมบริการ	3(3-0)
3591105	เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	3(3-0)

2.3	<u>กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</u>	7 หน่วยกิต
3502809	เตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	
	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	2(90)
3504806	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	
	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3	5(350)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี เรียน 10 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรวิทยาลัยครูโดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรของโปรแกรมวิชานี้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาววริษา ปานปรุ่ง
 เกิดวันที่ 19 มีนาคม 2505
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 446/40 ซอยทหารอากาศ ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน
 เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
 ประวัติการศึกษา

- ปีการศึกษา 2522 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชลราษฎรอำรุง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
 2527 บริหารธุรกิจบัณฑิต (บัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 2538 การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร